

Beheerregeling Rottum

Beheer Rottumeroog en Rottumerplaat 2011-2016

Datum 13 december 2010
Status definitief

Beheerregeling Rottum

Beheer Rottumeroog en Rottumerplaat 2011-2016

Datum	13 december 2010
Status	Definitief

Beheerregeling Rottum 2011-2016
Uitvoeringsafspraken t.a.v. Beheer en Onderhoud
platencomplex Rottumeroog en Rottumerplaat

Colofon

Uitgegeven door	Beheer en Adviescommissie Kustverdediging Rottumeroog en Rottumerplaat
Informatie	Rijkswaterstaat Noord-Nederland Waterdistrict Waddenzee
Telefoon	0511-548484
Fax	0511-548400
Uitgevoerd door	BAKR
Opmaak	G.T. Renkema-Weerd
Cover	Dick Spijker
Vastgesteld door	Rijkswaterstaat Noord-Nederland Ministerie van Economische Zaken, Landbouw & Innovatie Directe Regionale Zaken Noord Staatsbosbeheer regio Noord Provincie Groningen
Geadviseerd door	BAKR
Datum	13 december 2010
Status	Definitief
Versienummer	1.0

Inhoud

1.	Inleiding	7	
	1.1 Aanleiding	7	
	1.2 Doelstelling	7	
2.	Betrokken partijen	8	
3.	Beleid en Wettelijk kader	9	
	3.1 Beheerplan Natura 2000	9	
	3.2 PKB Derde Nota Waddenzee (januari 2007)	10	
	3.3 Wettelijk kader	12	
4.	Gebied, waarden	17	
	4.1 Gebiedsbeschrijving	17	
	4.2 Waarden	17	
5.	Toegankelijkheid	19	
	5.1 Uitgangspunten	19	
	5.2 Excursies	19	
	5.3 Wetenschappelijk onderzoek	20	
	5.4 Werkbezoeken	21	
	5.5 Voorlichting / Media	21	
	5.6 Wadlooptochten	21	
6.	Beheer en Onderhoud	22	
	6.1 Ontwikkeling Beheer	22	
	6.2 Taken Rijkswaterstaat	24	
	6.2.1 Kustbeheer	24	
	6.2.2. Water(kwaliteits)beheer	24	
	6.2.3 Maatregelen RWS	25	
	6.3 Taken Staatsbosbeheer	26	
	6.3.1 Surveillance en Toezicht	26	
	6.4 Monitoring	26	
	6.4.1 Fysische metingen	27	
	6.4.2 Biologische metingen	27	
7.	Gebouwen op Rottumeroog en Rottumerplaat	29	
	VASTSTELLING	31	
Bijlage 1	Instandhoudingsdoelstellingen in ontwikkeling	32	
Bijlage 2	Kaart Rottum		
Bijlage 3	Morfologische gegevens Rottum - Verschilkaart	34	
Bijlage 3	Morfologische gegevens Rottum - Verschilkaart	35	
Bijlage 4	Communicatieplan Rottum	36	
Bijlage 5	Beleidsuitgangspunten Wadlooptochten Rottumeroog	42	

Bijlage 6	Gedragcode WHO	45
Bijlage 7	De Erecode voor Wadliefhebbers	46
Bijlage 8	KNRM	48
Bijlage 9	Bestrijdingsplan kustverontreiniging Rottumeroog en Rottumerplaat	50
Bijlage 10	Flowschema Melding	55
Bijlage 11	Telefoonnummers	56
Bijlage 12	LIJST VAN GEBRUIKTE AFKORTINGEN	57

1. Inleiding

De Beheerregeling Rottum heeft betrekking op de eilandengroep Rottumerplaat, Rottumeroog en het Zuiderduin (Natuurbeschermingswet art. 20 gebied), gelegen in de oostelijke Waddenzee. Het geheel wordt aangeduid met Rottum. Zie voor de ligging van de eilandengroep de bijgevoegde kaart (Bijlage 2).

In hoofdstuk 2 worden de betrokken partijen weergegeven. In hoofdstuk 3 wordt nader ingaan op het wettelijk kader en het beleid. In hoofdstuk 4 wordt stilgestaan bij een gebiedsomschrijving en worden de aanwezige waarden besproken. Hoofdstuk 5 gaat in op de toegankelijkheid van het gebied. In hoofdstuk 6 wordt het beheer en onderhoud, uitgesplitst in de werkzaamheden van Rijkswaterstaat Noord-Nederland (verder: "RWS") en Staatsbosbeheer regio Noord (verder: "SBB") weergegeven. De situatie m.b.t. de onderkomens op de beide eilanden wordt in hoofdstuk 7 besproken.

In 1991 is de Beheers- en adviescommissie Kustverdediging Rottum (BAKR) ingesteld, waarin vertegenwoordigers van RWS, EL&I, SBB, gemeente Eemsmond, provincie Groningen, SVRR, Waddenvereniging en Vereniging Oevereigenaren en Gebruikers zitting hebben. Deze commissie adviseert over het te voeren beheer op de eilandengroep Rottum (Rottumeroog en Rottumerplaat).

1.1 Aanleiding

De meest recente Beheerregeling Rottum had een looptijd tot en met 31 december 2010..

De Beheerregeling Rottum is opgesteld door RWS, SBB en Economische Zaken, Landbouw en Innovatie Directie Regionale Zaken vestiging Noord (verder "EL&I") en de Provincie Groningen.

1.2 Doelstelling

In de onderhavige Beheerregeling Rottum wordt inzicht gegeven in de verschillende verantwoordelijkheden van de verschillende partijen, het natuurbeheer, het kustbeheer en de toegankelijkheid van het gebied. Het beheer en onderhoud van de beheermiddelen (gebouwen, machinepark e.d.) zal tevens aan de orde komen. Ook zal aangegeven worden, voor welke activiteiten wel of geen vergunning nodig is op grond van de Natuurbeschermingswet (verder: Nb-wet) of van de Waterwet. De Beheerregeling Rottum zal derhalve dienen als nadere uitwerking van het beleid ten aanzien van toegankelijkheid(betreding), beheer en onderhoud. Tevens worden in de Beheerregeling Rottum de beleidsuitgangspunten geformuleerd aangaande de wadlooptochten naar Rottumeroog (Bijlage 5). De beheerregeling zal bekend worden gemaakt door o.a. publicatie op www.waddenzee.nl.

De Beheerregeling zal te allen tijde aansluiten op toekomstig wettelijk beleid, Europese richtlijnen en nationale wetten

2. Betrokken partijen

SBB is, als uitvoeringsinstantie voor EL&I, sinds 1977 verantwoordelijk voor het natuurbeheer voor het gebied waarvoor de beheerregeling geldt, hetgeen vastgelegd is in een brief van de Dienst der Domeinen.

RWS is kustbeheerder en beheerder op grond van de Waterwet en treedt op als materieel beheerder.

EL&I DRZ Noord is op rijksniveau (mede) verantwoordelijk voor het Waddenbeleid. Het ministerie van EL&I is mede Bevoegd Gezag voor de uitvoering van de Nb-wet.

Provincie Fryslân is op basis van art. 2 van de Nb-wet bevoegd gezag voor de uitvoering van de Nb-wet, aangezien het grootste deel van de Natura 2000 gebieden de Waddenzee en Noordzeekustzone binnen de provinciale grenzen van Fryslân liggen, waar het gebied deel van uitmaakt.

Echter aangezien de eilanden Rottumerplaat en -oog binnen het grondgebied van de Provincie Groningen liggen, en daarmee mogelijke effecten van activiteiten op de beide eilanden ook in deze provincie het grootst zullen zijn, is de Provincie Groningen bevoegd gezag voor de uitvoering van de Nb-wet (art. 2a Nb-wet) op Rottumerplaat en Rottumeroog.

Rijksvastgoed- en Ontwikkelingsbedrijf (RVOB) (ministerie van Financiën) is namens de staat privaatrechtelijk beheerder van de gronden, en zal, indien noodzakelijk, de privaatrechtelijke kant van e.e.a. nader regelen. Maar omdat de belangrijkste feitelijke beheerstaken overgedragen zijn aan RWS en SBB, is de bemoeienis van de RVOB minimaal.

Gemeente Eemsmond is betrokken aangezien de eilanden liggen binnen het gemeentelijke grondgebied en omdat de kaap, wat een Rijksmonument is, op Rottumeroog in eigendom en beheer is van de gemeente Eemsmond. Op grond van de Wet op de strandvonderij (1931) is de burgemeester van de gemeente Eemsmond de strandvonder.

Het Waterschap Noorderzijlvest is betrokken in verband met het belang van het achterliggende kust/dijk beheer.

Overige betrokkenen zijn de Stichting Vrienden van Rottumeroog en -plaat (verder "SVRR"), de Waddenvereniging en de Vereniging van Oevereigenaren en Gebruikers (verder "VOG").

Handhaving in het gebied vindt met name plaats door de daartoe bevoegde opsporingsambtenaren van de diverse diensten (EL&I, SBB (i.s.m. KLPD), RWS, AID, Provincie en gemeente Eemsmond)

3. Beleid en Wettelijk kader

Het gebied Rottum ligt voor het overgrote deel binnen de begrenzing van het Natura 2000-gebied Waddenzee (het noordwestelijk deel van Rottumerplaat ligt in N2000-gebied Noordzeekustzone) en van de Derde Nota PKB Waddenzee. In het aanwijzingsbesluit Natura 2000 zijn instandhoudingsdoelen (verder genoemd: natuurdoelen) geformuleerd, die dienen te worden uitgewerkt in een op te stellen beheerplan. De PKB bevat de hoofdlijnen van het rijksbeleid voor de Waddenzee. De PKB is gebiedsgericht van karakter en integreert het ruimtelijke beleid.

3.1 Beheerplan Natura 2000

Het beheerplan Natura 2000 is er in principe voor om aan te geven hoe de kwaliteit van de natuurdoelen kunnen worden behouden of bereikt. Het beheerplan zal naar verwachting niet erg in detail gaan en meer de uitgangspunten en kaders aangeven. Het definitief beheerplan zal -na inspraak- waarschijnlijk definitief worden in de loop van 2012.

Realisatie van de natuurdoelen kan via twee lijnen:

- Minimaliseren van de nadelige effecten van het bestaand gebruik
- Natuurbeheer en -ontwikkeling

Toetsing effecten bestaand gebruik:

De voortoets van het bestaand gebruik in de Waddenzee is in december 2008 afgerond. Hierin is tevens het gebruik op Rottum getoetst, zoals:

- Werk- en persbezoeken
- Milieu-inspectie en monitoring
- Toezicht/surveillance
- Onderhoud (gebouwen, kaap, aanlandingspier)
- Opruimen zwerfvuil en los materiaal van kustverdedigingsconstructies
- Excursies

De conclusie van de voortoets is dat de negatieve effecten van het huidige gebruik en het beheer op Rottum, gezien de beperkende voorwaarden conform de Beheerregeling, verwaarloosbaar zijn.

Het gebruik en beheer kan in het beheerplan Natura 2000 worden vastgelegd, met de voorwaarden als gesteld in de Beheerregeling Rottum, waardoor ze in principe voor vergunningverlening in aanmerking komen in kader van de Natuurbeschermingswet. Dit uiteraard ter beoordeling van het bevoegd gezag in kader van de Nbwet (EL&I of provincie).

Natuurbeheer en -ontwikkeling:

In het beheerplan Natura 2000 zal ook rekening worden gehouden met de hoofddoelstelling van de Derde Nota PKB Waddenzee, met een beleid gericht op o.a. een zo natuurlijk mogelijke ontwikkeling van de waterbewegingen en de hiermee gepaard gaande geomorfologische en bodemkundige processen. In de gebiedsbeschrijving van het Aanwijzingsbesluit Waddenzee staat o.a.:

Er is een nagenoeg ongestoorde hydrodynamiek en geomorfologie aanwezig, waarin natuurlijke processen zorgen voor instandhouding en ontwikkeling van karakteristieke ecotopen en habitats en de grenzen van land en water voortdurend

wijzigen. Dit is ook duidelijk zichtbaar aan diverse "wandelende" eilanden zoals Rottumerplaat.

Over embryonale duinen staat in de toelichting o.a.

Behoud van oppervlakte geldt binnen de [sterke] natuurlijke fluctuaties, en kan gebeuren door behoud van het dynamische landschap met dit habitatype.

Over witte duinen:

Behoud van de oppervlakte geldt binnen de [sterke] natuurlijke fluctuaties.

Over kwelders:

Voor de kwaliteit is het van belang de aanwezige variatie aan verschillende hoogtezones, geomorfologische vormen en beheersvormen te behouden of te herstellen.

Op Rottum is dit beleid thans optimaal ingevuld, door het achterwege laten van activiteiten als kustverdediging, oeverbescherming en actief terreinbeheer. Natuurlijke processen als erosie, aanzanding, opslibbing en verstuiving van zand vinden hier onbelemmerd plaats.

Conclusies:

De Beheerregeling Rottum is gericht op:

- a) het toelaten van volledige natuurlijke dynamiek zonder kust- en terreinonderhoud en
- b) hoe voldoende rust voor vogels (zowel broedvogels als vogels die fourageren, rusten etc.) en zeehonden wordt gewaarborgd.

De Beheerregeling Rottum voldoet aan de uitgangspunten van het op te stellen beheerplan Natura 2000.

De grote lijn van het beheer op Rottum wordt vastgelegd in het beheerplan Natura 2000:

- *Voor de kwaliteit van de habitats duin en kwelder:*
Vrije natuurlijke dynamiek op het eiland, d.w.z. geen onderhoud aan kust en duin, is belangrijk voor instandhouding van de kwaliteit van deze habitats op langere termijn
- *Voor kwaliteit van leefgebieden van kustvogels en zeehonden:*
In stand houden van de huidige rust op het eiland door bewaking en regeling van de toegankelijkheid, zorgt voor instandhouding van de leefgebieden van deze soorten.

3.2 PKB Derde Nota Waddenzee (januari 2007)

In de PKB Derde Nota Waddenzee is het rijksbeleid voor de Waddenzee voor de komende 10 jaar vastgelegd. Dit beleid is gericht op de duurzame bescherming en ontwikkeling van de Waddenzee als natuurgebied en behoud van het unieke open landschap.

De hoofddoelstelling voor de Waddenzee is de duurzame bescherming en ontwikkeling van de Waddenzee als natuurgebied en het behoud van het unieke open landschap.

Om dit te bereiken is het beleid gericht op de duurzame bescherming en/of een zo natuurlijk mogelijke ontwikkeling van:

- de waterbewegingen en de hiermee gepaard gaande geomorfologische en bodemkundige processen;

- de kwaliteit van water, bodem en lucht. De water- en bodemkwaliteit dient zodanig te zijn dat verontreinigingen slechts een verwaarloosbaar effect hebben op flora en fauna;
 - de flora en de fauna;
- en tevens op behoud van:
- de landschappelijke kwaliteiten, met name rust, weidsheid, open horizon en natuurlijkheid inclusief duisternis.

Tevens worden de in de bodem aanwezige archeologische waarden en in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden beschermd.

De bovengenoemde hoofddoelstelling wordt nader uitgewerkt in de volgende doelstellingen uitgesplitst naar bepaalde biotopen of diersoorten in de Waddenzee. Nadrukkelijker dan in de vorige PKB Waddenzee zijn niet alleen de natuurwaarden, maar ook de landschappelijke waarden (rust, weidsheid, open horizon, natuurlijkheid en duisternis) opgenomen in de hoofddoelstelling en de nadere uitwerking hiervan.

Doelstellingen met betrekking tot water en sediment:

- een zo natuurlijk mogelijke ontwikkeling van de waterbewegingen en de hiermee gepaard gaande geomorfologische en bodemkundige processen;
- duurzame bescherming van de kwaliteit van water en bodem;
- het bereiken van achtergrondconcentraties van natuurlijke microverontreinigingen;
- een Waddenzee die kan worden beschouwd als gebied waar eutrofiëring geen probleem is..

Doelstellingen met betrekking tot de getijdengebieden:

- een natuurlijke dynamische situatie in het getijdengebied;
- een groter areaal aan geomorfologisch en biologisch ongestoorde droogvallende en permanent onder water staande gebieden;
- een groter areaal aan, en een meer natuurlijke verspreiding en ontwikkeling van mosselbanken, Sabellariariffen en zeegrasvelden.

Doelstellingen met betrekking tot de kwelders:

- een groter areaal aan natuurlijke kwelders;
- een grotere natuurlijke morfologie en dynamiek;
- een verbeterde natuurlijke vegetatiestructuur.

Doelstellingen met betrekking tot de estuaria:

- bescherming van waardevolle delen van de estuaria;
- instandhouden en, voor zover mogelijk, herstellen van de rivieroeveren in hun natuurlijke staat.

Doelstellingen met betrekking tot de vogels:

- gunstige omstandigheden voor trekkende en broedende vogels;
- een goede beschikbaarheid van voedsel;
- een natuurlijk broedsucces;
- voldoende grote ongestoorde pleisterplaatsen en ruigebieden;
- natuurlijke vluchtafstanden.

Doelstellingen met betrekking tot de zeezoogdieren:

- zeehond, inclusief het overleven van de jongen;
- een levensvatbare stand en een natuurlijke reproductiecapaciteit voor bruinvissen.

Naast de genoemde doelen voor natuur zijn de volgende doelstellingen van belang:

Doelstellingen met betrekking tot landschap en cultuurhistorie:

- het behouden, herstellen en ontwikkelen van de elementen die bijdragen aan het karakter of de identiteit van het landschap van de Waddenzee, met name rust, weidsheid, open horizon en natuurlijkheid waaronder duisternis;
- het behouden van de voor het Waddengebied karakteristieke cultuurhistorische elementen en structuren, zoals beschreven in het kader van Lancewad;
- het behouden van de in de (zee)bodem aanwezige archeologische waarden (vindplaatsen van historisch waardevolle scheepswrakken en verdronken en ondergeslibde nederzettingen). Deze bescherming betekent dat archeologische waarden in beginsel niet mogen worden aangetast door menselijke activiteiten.

3.3 Wettelijk kader

De hieronder weergegeven opsomming (niet uitputtend) geeft een divers aantal belangrijke wettelijke kaders weer die van toepassing zijn op het gebied Rottum

Natuurbeschermingswet 1998 (gebiedsbescherming)

Op 1 oktober 2005 is de Natuurbeschermingswet 1998 (verder: Nb-wet) in werking getreden. De Nb-wet stelt regels ten aanzien van de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen voor de Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden (samen vormen deze beide Europese richtlijnen het stelsel van Natura 2000 gebieden)

Ook worden in de Nb-wet regels gesteld ten aanzien van de bescherming van de natuurwaarden in de voormalige beschermde natuurmonumenten.

Het gebied Rottum valt voor het grootste gedeelte in het Natura 2000 gebied 'de Waddenzee' (zowel Vogelrichtlijn- als Habitatrichtlijngebied,) en voor een klein deel in het Natura 2000 gebied 'de Noordzeekustzône' (zowel Vogelrichtlijn- als Habitatrichtlijngebied)

De instandhoudingsdoelstellingen per gebied worden vastgelegd in de door de minister van EL&I vast te stellen aanwijzingsbesluiten Natura 2000. Februari 2009 zijn de aanwijzingsbesluiten van 'de Waddenzee' en de 'Noordzeekustzône' door de minister vastgesteld.

In Bijlage 1 van deze Beheerregeling worden de instandhoudingsdoelstellingen en kwalificerende habitats en soorten van 'de Waddenzee' en de 'Noordzeekustzône' weergegeven.

Voor de Natura 2000 gebieden 'de Waddenzee' en 'de Noordzeekustzone' worden beheerplannen opgesteld.

Het beheerplan zal de vastgestelde instandhoudingsdoelstellingen uit de aanwijzingsbesluiten verder uitwerken in omvang, tijd en ruimte in samenhang met

het bestaand gebruik. In de regio wordt met de betrokken beheerders en gebruikers bepaald waar precies, met welke middelen, in welke omvang en in welk tempo de doelen worden gerealiseerd. Het beheerplan beschrijft de resultaten die bereikt moeten worden om het behoud of herstel van de habitattypen en soorten mogelijk te maken. Het plan geeft een overzicht van de instandhoudingsmaatregelen en voorwaarden waaronder bestaande gebruik mogelijk is. Ook biedt het beheerplan handvatten voor het toepassen van het afwegingskader voor de vergunningverlening in het kader van de Natuurbeschermingswet en geeft aan welke activiteiten niet vergunningplichtig zijn..

Voor de bescherming van de Natura 2000 gebieden is er een apart vergunningenregime (art. 19d Nb-wet) van kracht. Concreet betekent dat, indien projecten, activiteiten en of andere handelingen (significant) negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen) niet kunnen uitsluiten dat er dan een vergunning op grond van de Nb-wet nodig is. De bevoegdheid voor de uitvoering van de Nb-wet ligt voor het grootste gedeelte bij de afzonderlijke GSen van de afzonderlijke provincies (art. 2 en 2a Nb-wet). In de AMvB Besluit Nb-wet vergunningen 1998 worden een aantal activiteiten opgesomd waar de minister van EL&I bevoegd gezag voor is. Voor activiteiten in het "betwiste gebied" tussen Nederland en Duitsland in het Eems Dollard gebied is de minister van EL&I bevoegd gezag.

In voorkomende gevallen is het verstandig om contact op te nemen met het bevoegde gezag voor de uitvoering van de Nb-wet. De provincie Groningen is het bevoegde gezag voor activiteiten die betrekking hebben op de eilanden., Naast het bovenstaande generieke beschermingsniveau kent de Nb-wet de specifieke mogelijkheid om op grond van art. 20 Nb-wet gebieden aan te wijzen waar de toegang wordt beperkt om extra bescherming te bieden. Het gebied Rottum is aangewezen als een zgn. art. 20 Nb-wet gebied. Om het gebied te betreden c.q. te bevaren is wederom een Nb-wetvergunning nodig. De provincie Groningen is in dit geval ook het bevoegde gezag.

Op grond van artikel 20 Nb-wet kan de minister van EL&I de toegang tot (delen van) het Natura 2000 gebied de Waddenzee, ten behoeve van de bescherming van de instandhoudingsdoelstellingen beperken. Indien het bevoegd gezag gebruik heeft gemaakt van deze bevoegdheid is het verboden om het betreffende gebied te betreden. Dit verbod geldt niet voor de eigenaar en de gebruiker als bedoeld gebruiksrecht zich daarover uitstrekt.

Flora- en faunawet (soortenbescherming)

In de Flora- en faunawet (verder Ff-wet) is het soortenbeschermingsdeel van de Vogel- en Habitatrichtlijn geïmplementeerd. De wet beschermt via de in de artikelen 8 tot en met 18 opgenomen verbodsbepalingen onder meer de aangewezen beschermde planten- en diersoorten, de groeiplaats van beschermde planten, de nesten en andere voortplantingsplaatsen en vaste rust- en verblijfplaatsen van beschermde dieren. Op plannen of projecten is, voor zover deze bedreigde planten- of diersoorten raken, in het bijzonder artikel 75 van de Ff-wet van belang. Onder omstandigheden kan van de algemene verbodsbepalingen van de wet vrijstelling, ontheffing of vergunning worden verleend, indien de gunstige staat van instandhouding van de betreffende soorten niet in het geding is.

Besluit beperkingen burgerluchtverkeer Waddenzee 1999

Met het in werking getreden Besluit beperkingen burgerluchtverkeer Waddenzee (juli 1999) is het in de PKB Waddenzee vastgelegde beleid omtrent beheersmaatregelen voor het milieubeschermingsgebied in de Waddenzee voor wat betreft de luchtvaart boven het gebied geformaliseerd.

Het betreft een minimale vlieghoogte van 450 meter (1500 ft) boven het milieubeschermingsgebied en een minimaal vlieghoogte van 300 meter boven de aangewezen corridors voor zover de randvoorwaarden hiervoor aanwezig zijn (wolkenbasis lager dan 450 meter of danwel vliegzicht van minder dan 8 km). De minimale vlieghoogte van 450 meter (1500 ft) geldt alleen voor het art. 20 gebied Rottum.

Waterwet

In de Waterwet is een groot deel van het bestaande waterrecht opgenomen. De volgende 'oude' waterwetten zijn in de wet geheel of gedeeltelijk geïntegreerd:

1. Wet op de waterhuishouding
2. Wet verontreiniging oppervlaktewateren
3. Wet verontreiniging zeewater
4. Grondwaterwet
5. Wet droogmakerijen en indijkingen ('Wet van 1904')
6. Wet op de waterkering
7. Wet beheer rijkswaterstaatswerken (de 'natte' delen daarvan)
8. Waterstaatswet 1900 (het 'natte' gedeelte ervan)

In de Waterwet is ook een regeling voor waterbodems opgenomen, die voorheen onderdeel was van de Wet bodembescherming (Wbb).

De Wrakkenwet en de Ontgrondingenwet worden voorlopig niet opgenomen in de Waterwet. De Waterwet verwijst op verschillende plaatsen naar een algemene maatregel van bestuur. Hiermee wordt in de meeste gevallen het Waterbesluit bedoeld dat tegelijkertijd met de Waterwet in werking treedt. Verder zijn regels opgenomen in een Ministeriële regeling: de Waterregeling.

Door de invoering van de Waterwet wordt beoogd het waterbeheer integraal te benaderen. Dit houdt in dat de alle functies van het watersysteem, zoals waterkwaliteit, waterkwantiteit, oppervlakte- en grondwater en waterbodems als één worden benaderd. Het is een invulling van de modernisering van de wet- en regelgeving en sluit aan op de Europese richtlijnen en het nieuw omgevingsbeleid.

Alle onbewoonde eilanden, waaronder Rottum, vallen binnen de begrenzings van het waterstaattechnisch beheer. Daar waar geen basiskustlijn aanwezig is, waaronder alle onbewoonde eilanden, zijn de begrenzings vanaf de Waddenzee en de Noordzee met elkaar verbonden. Dit betekent dat op de dynamische gebieden zonder waterstaatkundige instandhoudingsverplichting geen versnipperde wetgeving meer van toepassing is.

Voor activiteiten in het (oppervlakte)watersysteem is een Waterwet vergunning benodigd van Rijkswaterstaat. Ingevolge artikel 6.10 Waterwet kan de Minister de

toegang tot een waterstaatswerk in beheer bij het Rijk geheel of gedeeltelijk verbieden of beperken door een daartoe strekkende bekendmaking ter plaatse, dan wel gedaan op een andere geschikte wijze.

Wet op de Strandvonderij (1931)

Op grond van de Wet op de strandvonderij is de burgemeester van de gemeente Eemmond de strandvonder.

Monumentenwet

De Kaap op Rottumeroog valt onder de Monumentenwet.
Zie hiervoor: <http://www.cultureelerfgoed.nl/werken/wetten-en-regels/monumentenwet-1988>

Overig

Particular Sensitive Sea Area Wadden Sea 2002 (PSSA)

In oktober 2002 werd de Waddenzee op gezamenlijk verzoek van Denemarken, Duitsland en Nederland aangewezen als bijzonder kwetsbaar zeegebied. Deze status kreeg de Waddenzee van de International Maritime Organisation (IMO), de VN-organisatie die verantwoordelijk is voor de wereldwijde regelgeving op het gebied van de scheepvaart.

Het gaat om het deel van het Waddenzeegebied dat het nationale park in Duitsland en de beschermde natuurgebieden in Denemarken en Nederland omvat, met een oppervlakte van ongeveer 13.000 km². De belangrijkste scheepvaartroutes vallen erbuiten. De aanwijzing als PSSA betekent dat de Waddenzee wordt erkend als uniek natuurgebied. De aanduiding PSSA zal ook verschijnen op zeekaarten. Met de aanwijzing wordt een belangrijk signaal afgegeven aan de internationale scheepvaart. Men zal zich beter bewust worden van de bijzondere kwetsbaarheid van het gebied voor de effecten van de scheepvaart. In die zin helpt de aanwijzing in het streven naar een betere bescherming en een duurzaam gebruik van het gebied.

Unesco Biosfeerreservaat

Een biosfeerreservaat is een door de UNESCO aangewezen gebied dat een ecosysteem representeert waarin de ecosystemen en de genetische waarden beschermd worden. De aanduiding komt voort uit de "Biosphere Conference" van 1968, de eerste intergouvernementele conferentie die als doel had de conservering van natuurlijke bronnen en ontwikkeling met elkaar in evenwicht te brengen.

Referentiegebied

Het referentiegebied valt vrijwel samen met het gebied dat op grond van art. 20 (voorheen art. 17) van de Nb-wet het gehele jaar of een deel van het jaar is afgesloten. Het beslaat ca. 7400 ha. (ongeveer 3% van de Waddenzee). Door de instelling van het referentiegebied wordt gevolg gegeven aan de in 1991 op de 6^e Waddenzeeconferentie tussen Denemarken, Duitsland en Nederland gemaakte afspraken dat voldoende grote gebieden in de Waddenzee worden aangewezen waarbinnen geen exploitaties en versturende activiteiten mogen plaatsvinden. Het doel is om de ongestoorde ontwikkeling van de natuur in de gebieden te kunnen vergelijken met de ontwikkelingen van de natuur in de rest van de Waddenzee. De natuurlijke ontwikkeling van het gebied zal jaarlijks in beeld worden gebracht. Daarnaast zal een vijfjaarlijkse tussenevaluatie uitwijzen of het gebied zich anders dan de rest van de Waddenzee ontwikkelt. Die informatie zal op termijn worden gebruikt bij de ontwikkeling en uitvoering van het Waddenzeebeleid. In de praktijk wordt vooral de garnalenvisserij getroffen, deze is vanaf nu in het gebied niet meer mogelijk.

De Waddenzee is in 2009 aangewezen als natuurlijk Werelderfgoed. (zie voor beschrijving: <http://whc.unesco.org/en/list/1314>)

4. Gebied, waarden

4.1 Gebiedsbeschrijving

De eilanden Rottumeroog (incl. Zuiderduin) en Rottumerplaat (in deze regeling tezamen Rottum genoemd) behoren tot een eilandenreeks welke zich uitstrekt van Den Helder tot Esbjerg. Tussen deze eilandenreeks en de vaste wal bevindt zich de Waddenzee. Het Waddengebied is onder invloed van getijstromen, golven en wind voortdurend aan veranderingen onderhevig.

De waddeneilanden verplaatsen zich over het algemeen in oostelijke en/of zuidelijke richting. De snelheid van verplaatsing verschilt per eiland door de ondergrond. Zo heeft Texel een keileemkern en is daardoor stabiel. Rottum heeft geen vaste kern en is daardoor de afgelopen 100 Jaar gemiddeld 30 tot 35 meter per jaar in zuidoostelijke richting is opgeschoven.

Rottumeroog was vroeger een relatief groot, bewoond eiland dat ca. 350 jaar geleden nog op de plaats van Rottumerplaat lag. De oppervlakte is nu (2007) ca. 265 ha. tegen 205 ha. in 1995. Zuiderduin heeft een oppervlakte van 74 ha. tegen 57 ha. in 1995. Rottumerplaat is flink gegroeid naar 835 ha. in 2007 tegen 683 ha. in 1995.

De oppervlakttes zijn bepaald aan de hand van de gemiddelde hoogwaterlijn (+1,0 m NAP) in 2007¹. Dit is tevens het gebied waarop deze beheerregeling betrekking heeft

Voornamelijk aan de Noordzeekant van de eilanden ontstaan regelmatig zandbanken, die één geheel kunnen gaan vormen (zogenaamd "verhelen") met de beide eilanden.

Rottumeroog

In 1999 werd aan de noordkant een groot deel van het eiland weggespoeld.

Een groot deel van het eiland werd in 1999 afgevlakt tot vlakbij de oude weg naar de voormalige voogdwoning. Op de afvlakking zijn nieuwe duinen ontstaan. Embryonale duinen zijn de laatste jaren ontstaan aan de westkant en oostkant van het eiland.

Aan de zuidkant is een grote lage kwelder ontstaan die gestaag groeit. Dit komt omdat de geul tussen Rottumeroog en het Zuiderduin verzand is.

Rottumerplaat

Aan de noordwestkant ontwikkelen zich embryonale duinen op het noordrif. Deze groeien gestaag richting oosten.

De Westerduinen zijn verdwenen met de novemberstorm van 2006. Daarna is er een nieuw duinencomplex ontstaan aan de zuidwest zijde.

4.2 Waarden

De natuurwaarde van de beide eilanden in het grotere gebied van het oostelijk deel van het Nederlandse Waddengebied wordt bepaald door het relatief grote aandeel dat de spontane, natuurlijke processen in de ontwikkeling van het wadden- en duinlandschap (kunnen) hebben. Een belangrijke waarde van het gebied is een grote natuurlijke dynamiek van stranden, kwelders en strandvlakten en duinen en

¹ Voor meer gedetailleerde beschrijving van de natuurwaarden wordt verwezen naar de evaluatierapporten "Rottum natuurlijk" uit 1996, "Rottumeroog en -plaat veranderen" uit 2001, en de meest recente "Derde evaluatie Rottum" uit 2006. Deze rapporten zijn geschreven in opdracht van de BAKR.

de aanwezigheid van een natuurlijke vegetatie-successie met gunstige omstandigheden voor trekkende en broedende vogels.

De aanwezige levensgemeenschappen zijn kenmerkend voor het dynamische Waddengebied, de kwelders en het duinlandschap. Vegetatie en dierenwereld kenmerken zich door een pionierkarakter: soortenarm maar individuenrijk. Bij de broedvogels valt bijvoorbeeld op dat soorten als dwergstern, noordse stern, visdief en de strandplevier een belangrijk deel van de populatie in het Waddengebied nationaal of internationaal herbergen. Van 10 soorten water- en wadvogels verblijft op bepaalde momenten meer dan 1% van de West-palearctische populatie op Rottumeroog of Rottumerplaat.

Op Rottumeroog en Rottumerplaat en omgeving kunnen twee soorten zeehonden worden aangetroffen, de meest algemene, de gewone zeehond, en enkele exemplaren van de grijze zeehond. De populatie rond Rottum was in 2005 ca. 600 exemplaren. (zie "Derde Evaluatie Rottum" d.d. 16 augustus 2006)

Geconstateerd moet worden dat ongestoorde dynamische milieus, en daarmee ongestoorde strand- en kustbiotopen, in het Waddengebied, en zeker in andere delen van het Nederlandse kustgebied, zeldzaam zijn c.q. zijn geworden. Dit als gevolg van het om uiteenlopende redenen op grote schaal vastleggen (in het verleden) van de (zeereep-)duinen en door een sterke toename van het recreatief gebruik van duinen, stranden en zandplaten. Door de schaal waarop in het meest oostelijke deel van het Nederlandse Waddengebied een ongestoorde, natuurlijke ontwikkeling kan plaatsvinden - in feite vanaf halverwege het eiland Schiermonnikoog tot aan de Eems - is er sprake van een voor Nederland in de letterlijke zin van het woord unieke situatie.

Het bewaren van de rust op de eilanden is belangrijk voor de aanwezige natuurwaarden.

In het streefbeeld, gericht op het vrijlaten van natuurlijke processen, passen geen onderhoudsmaatregelen en verdedigingswerken.

5. Toegankelijkheid

5.1 Uitgangspunten

Het gebied betreft een Natura 2000 gebied in het kader van de Nb-wet. Daarnaast is het gebied op grond van art. 20 van de Nb-wet permanent gesloten voor betreding.

In de Planologische Kernbeslissing (PKB) Derde Nota Waddenzee wordt onder meer voor het gebied rond Rottum aangegeven; ruimte voor natuurlijke dynamiek; geen verontrusting of verstoring en hanteren van afgesloten gebieden. Voor Rottumeroog en Rottumerplaat worden als redenen voor permanente afsluiting gegeven: - absolute rust gedurende de zoogperiode voor jonge zeehonden; - bescherming van vogels gedurende de broedtijd; - noodzakelijk te garanderen rust op de hoogwatervluchtplaatsen.

Het vliegen boven de Nb-wetgebieden is beperkt mogelijk. Voor het lager vliegen dan 450 meter (1500ft) is een vergunning op grond van de Nb-wet vereist. In de PKB Waddenzee staat het volgende: (Burgerluchtvaart e)

Boven de Waddenzee geldt een minimumvlieghoogte voor de burgerluchtvaart van 450 meter (1500 ft). Alleen in expliciet benoemde omstandigheden zijn uitzonderingen mogelijk. Alleen als de wolkenbasis of slecht zicht het vliegen boven 450 meter (1500ft) belet mag in de corridors een minimum vlieghoogte van 300 meter (1000 ft) of zoveel hoger als mogelijk worden aangehouden. De minimale vlieghoogte is ook vastgelegd in een besluit *Beperkingen burgerluchtverkeer Waddenzee*.

Landelijk streeft SBB naar het zo optimaal mogelijk openstellen van de terreinen. Uitgangspunt hierbij is dat SBB de mogelijkheid wil geven dat mensen van zoveel mogelijk terreinen kennis kunnen nemen en kunnen genieten. Daarnaast betekent dit ook dat er terreinen zijn die bescherming genieten en die gesloten blijven voor publiek. Kwetsbaarheid, verstoringgevoeligheid, (on-)vervangbaarheid en afwezigheid van alternatieven spelen onder meer bij die keuze een rol. De eilanden Rottumeroog en Rottumerplaat vallen binnen deze categorieën.

5.2 Excursies

Excursies worden georganiseerd en staan onder leiding van SBB
Aan SBB is een Nb-wetvergunning verleend voor het houden van excursies op Rottumeroog

Doel van de excursies:

Om belangstellenden in de gelegenheid te stellen om kennis te nemen van het unieke Rottum (onbewoond, bijzondere natuurwaarden, aanwezigheid natuurlijke dynamiek, rust en ruimte, e.d.) is er de mogelijkheid voor excursies, gegeven binnen de randvoorwaarde dat dit geen afbreuk mag doen aan de natuurwaarden en kwaliteit van het gebied en niet verstorend mag werken.

De volgende afwegingen spelen voor Rottum een rol bij de besluitvorming over de wijze van openstelling voor excursies:

1. Voornoemde uitgangspunten, Nb-wet, PKB Waddenzee.
2. Minimale verstoring en zo min mogelijk vaarbewegingen.
3. Vooral vanuit de groep mensen die bekend zijn met de lokale omstandigheden, wordt bij herhaling gewezen op een bestaande behoefte om naast Rottumeroog ook Rottumerplaat met excursies te kunnen bezoeken.

4. Excursies zijn alleen toegestaan buiten het broedseizoen in verband met te grote verstoring. Uitgaand van realisatie onder acceptabele omstandigheden (augustus tot en met half oktober en tweede helft maart) en rekening houdend met getijden, blijkt in de praktijk dat 25 excursies het maximaal haalbare is.
5. Voor het houden van excursies binnen de randvoorwaarde van minimale verstoring is gekozen voor een maximale groepsgrootte van 30 personen.
6. Bij hoog water dienen de eilanden als hoogwatervluchtplaats (HVP) voor wadvogels. Om de verstoring minimaal te laten zijn, dienen de excursies rond laagwater plaats te vinden.
7. Het bereiken van Rottumerplaat is bij laagwater aan de oostkant zo goed als onmogelijk. Benadering van het eiland aan de westzijde bij de kop van de dijk aan de oever van de Lauwers is alleen realiseerbaar bij rustig weer zonder deining, kortom te gevaarlijk voor regulier gebruik. Rottumeroog is wel goed bereikbaar bij (gemiddeld twee uur voor) laagwater.
8. Het vastleggen van excursiedata gebeurt in de maand november voorafgaand aan het jaar waarin de excursies plaatsvinden. In deze periode verschijnen de nieuwe getijdentabellen, die bepalend zijn voor de tijdstippen waarop excursies vanuit Noordpolderzijk cq. Lauwersoog kunnen plaatsvinden. Hierdoor is het niet mogelijk om in te spelen op omstandigheden van weer of zeevang. Ook speelt de beschikbaarheid van een schip mee en of er A-wadlooptochten naar Rottumeroog zijn gepland. (geen twee schepen tegelijkertijd op Rottum)
9. De gehele excursie inclusief overtocht moet zonder risico's voor de deelnemers verlopen.
10. De voorkomende flora en fauna zijn op beide eilanden nagenoeg gelijk. Op Rottumeroog komen alle kenmerkende aspecten op korte afstand van elkaar voor.
11. Openstelling in een natuurgebied betekent altijd het inbouwen van een zekere mate van zonering. Voor Rottum geldt een hoofddoelstelling waarin rust en ruimte voor een ongestoorde natuurlijke ontwikkeling een belangrijke plaats innemen. Door o.a. maar één eiland te gebruiken voor excursies wordt invulling gegeven aan dat aspect.
12. Tot nu toe kan aan de vraag naar excursies voldoende worden tegemoetgekomen, zodat er geen aanleiding is om te zoeken naar uitbreiding van het aantal excursies of de groepsgrootte.

Conclusie:

De huidige toegankelijkheid van Rottum met betrekking tot de excursies van SBB wordt de komende jaren gecontinueerd: 25 excursies met 30 personen op Rottumeroog.
Rottumerplaat blijft gesloten voor excursies.

5.3 Wetenschappelijk onderzoek

Wetenschappelijk onderzoek op de eilanden wordt alleen toegestaan, voor zover dat onderzoek niet elders uitvoerbaar is en ten nutte is van het beleid en beheer van de eilanden.

Verslaglegging van het onderzoek is verplicht en wordt beschikbaar gesteld voor de leden van de BAKR.

Aanvragen, anders dan in het kader van monitoring, worden getoetst aan het bovengenoemde uitgangspunt. Voor het uitvoeren van wetenschappelijk onderzoek dient de betrokkene een aanvraag voor een vergunning op grond van de Nb-wet in te dienen bij het Bevoegd Gezag, de Provincie Groningen.

5.4 Werkbezoeken

Voor de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van het beheer zijn werkbezoeken noodzakelijk, daarbij wordt de gedragscode van het Wadden Handhavings Overleg (WHO) (zie bijlage 6) gerespecteerd.

De beheerders gaan terughoudend met werkbezoeken om en stellen elkaar van werkbezoeken op de hoogte om plannings op elkaar af te kunnen stemmen. Voor werkbezoeken zijn geen Nb-wetvergunningen noodzakelijk.

5.5 Voorlichting / Media

Bij initiatieven vanuit de pers en vragen naar informatie zal afhankelijk van het aangesneden onderwerp doorverwezen worden naar de meest betrokken rijksdienst: Natuurbeleid, Waddenzee en NB-wet → EL&I DRZ Noord, Provincie Groningen

Natuurbeheer, publieksbegeleiding i.h.k.v. wadlopen, excursies, monitoring en inventarisatie en archeologie: → SBB

Kustbeheer, integraal waterbeheer → RWS

Als meegewerkt wordt aan publiciteit dan zal de nadruk liggen op informatie, die een zo compleet mogelijk beeld laat zien van de functies en waarden van Rottum, inclusief de ontwikkelingen van morfologie, landschap, natuur en beheer en cultuur-historie.

Particuliere aanvragen worden ook getoetst aan deze onderwerpen, Media bezoeken (altijd onder begeleiding) vinden in beginsel voor 1 april en na 1 augustus plaats en worden zoveel mogelijk gecombineerd met werkbezoeken van de rijksdiensten. Voor bezoeken van de media is, indien sprake is van actualiteit en in combinatie met werkbezoeken van rijksdiensten, geen vergunning van de Nb-wet nodig. (Procedure Nb-wet duurt minimaal 13 weken). Voor het mediabezoek worden het bevoegd gezag en de beide andere rijksdiensten, dan die waar het verzoek binnenkomt geïnformeerd.

Contactpersonen:

- RWS: het districtshoofd Waterdistrict Waddenzee.
- SBB: de boswachter Staatsbosbeheer regio Noord
- EL&I DRZ Noord: het hoofd afdeling Natuur van de directie Noord.
- Bevoegd gezag: het hoofd van de Afdeling Landelijk Gebied en Water van de provincie Groningen.

De BAKR heeft het voornemen om een voorlichting-educatief programma nader uit te werken. Hiertoe is het Communicatieplan Rottum uitgewerkt (bijlage 4).

5.6 Wadlooptochten

Wadlooptochten naar Rottumeroog zijn mogelijk binnen een vooraf vastgesteld quotum (Convenant wadlopen) en met Nb-wetvergunning.

In de voorwaarden van de Nb-wetvergunningen zullen, net zoals dit reeds jaren plaatsvindt, voorwaarden worden opgenomen die ervoor moeten zorgen dat verstoring zoveel mogelijk zal worden voorkomen (bijeenhouden van de groepen, wadlooproute langs staken nabij Zuiderduin, etc.).

Zie voor de beleidsuitgangspunten aangaande wadlooptochten Rottumeroog bijlage 5.:

6. Beheer en Onderhoud

Alle hieronder genoemde activiteiten zullen in beginsel buiten het broedseizoen, lopende van 1 april tot 1 augustus plaatsvinden, met uitzondering van de werkzaamheden van de aanwezige vogelwachters

Het beheer van de eilanden moet gestoeld zijn op zowel verantwoord natuurbeheer, kustverdediging en cultuur-historische aspecten.

Er moet een goede balans zijn tussen inzichten en belangen die de verschillende partijen vertegenwoordigen. Een luisterend oor en respect zijn daarbij onontbeerlijk. Uit oogpunt van diversiteit kan dat ook alleen maar leiden tot beter beleid.

Natuur

Beheersmaatregelen, welke dat ook zijn of worden, dienen te passen binnen de vigerende wet- en regelgeving, zoals de Nb-wet.

Kustverdediging

De eilanden spelen een (belangrijke) rol in de kustbescherming.

Cultuur-historisch

Natuurlijk is het onmogelijk om alles te bewaren in de oorspronkelijke staat; dat geldt zeker voor het Waddengebied. De Rottums hebben een zeer rijke historie. Recht doen aan dat erfgoed betekent dat bij het te formuleren beleid ook dit aspect een plaats moet krijgen.

6.1 Ontwikkeling Beheer

Rottumerplaat

Vanaf 1991 vindt er op Rottumerplaat geen actief kustbeheer meer plaats, De grootste verandering die sindsdien is opgetreden betreft de strandvlakte (rif) die aan de noordwestzijde van het eiland is ontstaan, met een lange uitloper oostwaarts langs het Noordzeestrand (zogenaamde zandhaak). Op deze strandvlakte bevinden zich embryonale wandelende duinen (habitatype 211), die de laatste jaren oprukken richting oosten.. In de luwte van deze zandbuffer ontstaat op het Noordzeekant een kwelder- en slufachtige pioniervegetatie. (Habitatype 1310: eenjarige pioniersvegetaties van slik en zandgebieden) .

De Westerduintjes zijn sinds 2006 verplaatst tijdens de novemberstorm van 2006 mede als gevolg van de verplaatsing van de geul van de Lauwers in oostelijke richting (ca. 200 m in de periode 1999-2005). Een nieuw witte duinencomplex (habitatype H2120) heeft zich verder ontwikkeld aan de zuidwest zijde en noordwest zijde.

In eerste instantie (vanaf 1991) werd ervan uitgegaan dat de onderhoudswerkzaamheden de levensduur van het eiland zouden moeten verlengen. Bij de evaluatie van het uitgevoerde onderhoud (1996) bleek dit niet zo te zijn. Daardoor werd de doelstelling vanaf 1996 gewijzigd in "het stimuleren van duinvorming binnen de natuurlijke ontwikkeling van het eiland" .

Bij de evaluatie in 2001 is geconcludeerd dat de spontane aanwas van pionierduintjes vele malen groter is dan het effect van de werkzaamheden ter stimulering van de duinvorming. De conclusie van de werkgroep was dan ook dat de geplaatste schermen relatief weinig hebben bijgedragen aan de vorming van

duinaanwas. Deze conclusie wordt nog versterkt wanneer het effect van de onderhoudsmaatregelen wordt vergeleken met de zeer grote duinafslag die op Rottumeroog heeft plaatsgevonden.

De hoeveelheid zand welke op Rottumeroog door onderhoudsmaatregelen wordt vastgehouden is voornamelijk bedoeld als zandbuffer (in de vorm van een stuifdijkje) bij stormafslag. De vraag blijft of zonder het vangen van zand in de schermen het zand voor het eiland verloren zou zijn geweest. Mogelijk was het doorstuivend zand dan meer centraal op het eiland terecht gekomen. Door het zand op te hopen op de rand van het eiland, is dit zand kwetsbaarder voor afslag dan wanneer het meer verspreid over het gebied zou liggen. Een bijkomend effect van het stuifdijkje is, dat het de natuurlijke ontwikkeling van het achtergelegen duincomplex met bijbehorende vegetatie beïnvloedt.

Op basis van de resultaten van de monitoring en de effecten van de onderhoudsmaatregelen concludeerde de werkgroep 'Evaluatie en Beheer' dat voortzetting van het huidige onderhoud niet zinvol is. Voor de BAKR heeft dit, in het voorjaar van 2002, tot het besluit geleid om de Staatssecretarissen van de Ministeries V&W en LNV te adviseren de onderhoudswerkzaamheden stop te zetten. Vanaf dat moment is het onderhoud aan de duinkust op Rottumeroog dan ook geheel gestopt.

Rottumeroog

Na stilstand na de afslag aan de noordzeekant in 1999, groeit Rottumeroog de laatste jaren aan de oost- en zuidkant. De oostkant door embryonale wandelende duiden (habitat 2110) en de zuidkant door eenjarige pioniersvegetaties van slik en zandgebieden (habitat 2110). Als dit proces zich voorzet maakt het Zuiderduin mogelijk weer onderdeel uit van Rottumeroog. Ook zijn aan de westkant van Rottumeroog embryonale wandelende duiden ontstaan, maar daar zit geen oppervlaktegoei in. Ook komen in een bescheiden oppervlak witte duinen (habitat 2120) op de voormalige doorbraak aan de Noordzeekant voor.

De conclusie t.a.v. beheer en onderhoud uit de (volgende) Derde Evaluatie Rottum (d.d. 16 augustus 2006) is, dat het staken van het onderhoud op Rottumeroog geen negatieve gevolgen heeft gehad op de oppervlakte van het eiland. Het onbelemmerd doorstuiven van zand wordt als positief beschouwd door de instandhouding van het eiland en voor de natuur op het eiland. Onderhoud aan beide eilanden is ondergeschikt gebleken aan de grote veranderingen door de natuurlijke processen als erosie, aanzanding en doorstuiving van zand.

Effecten van het stopzetten onderhoud op Rottumeroog zijn als volgt samen te vatten:

De stuifschermen zijn inmiddels grotendeels onder het zand verdwenen en vormen geen belemmering meer voor het doorstuiven van zand. Langs de zuidwest-zijde van Rottumeroog is op het hoge strand een strook jonge duinen in hoogte en omvang toegenomen.

Aan de westzijde ter hoogte van de Kaap is sprake van ontwikkeling van nieuwe stuifduinen. Het zand is vanaf het strand doorgestoven over de zeereep heen (dun laagje), bijna tot aan de gebouwen. Doorstuiven van zand richting midden van het eiland wordt als positief gezien voor de instandhouding van het eiland, en is ook gunstig voor de ontwikkeling van meer pioniersoorten in het duin. Aan de zuidoostkant van Rottumeroog uitbreiding van kwelder-pionier, en het vastgroeien van het Vuurtorenduin aan Rottumeroog.

6.2 Taken Rijkswaterstaat

RWS heeft een rol op de eilanden als kustbeheerder van de eilandengordel langs de Waddenzeekust, als water-(kwaliteits-) beheerder van de Waddenzee en als materieel beheerder van de eilanden. Het Waterdistrict Waddenzee van RWS voert deze taken uit.

In het kader van kustbeheer worden de eilanden gemonitord. In het kader van water(kwaliteits)beheer wordt regelmatig geïnspecteerd langs de stranden.

6.2.1 Kustbeheer

Er is geen basiskustlijn vastgesteld, oftewel de kustlijn wordt niet gehandhaafd door het uitvoeren van grootschalige maatregelen zoals het aanbrengen van zandsuppleties. Eventuele kusterosie heeft dus vrij spel. Op de eilanden is geen primaire waterkering aanwezig en er vindt geen onderhoud plaats aan zeereep, stuifdijken en puindammen.

De door RWS in het verleden aangelegde puindammen en Gobimatten op Rottumeroog raken in verval. Gevolg daarvan is dat de stenen los raken en zich verspreiden.

RWS stelt zich als kustbeheerder verantwoordelijk voor het opruimen van los en/of stuk geraakt gaas en kunststofdoek van de verdedigingsconstructies.

6.2.2. Water(kwaliteits)beheer

RWS is als waterstaatkundig (kwaliteits)beheerder in principe verantwoordelijk voor het waarnemen en voorkomen van verontreinigingen door aangespoelde schadelijke stoffen (olie, chemicaliën). Hiervoor inspecteert het Waterdistrict Waddenzee regelmatig het eiland (dit is een eendaagse actie en gebeurt lopend over het eiland). In het broedseizoen wordt deze taak waargenomen door de vogelwachters. Een kleine hoeveelheid olie of andere soort van kustverontreiniging, kan al milieuschade toebrengen.

De gemeente is verantwoordelijk voor het opruimen van olieverontreinigingen tot 5 m³.

Voor verontreinigingen > 5 m³ en verontreinigingen door andere niet verpakte (schadelijke) stoffen is RWS verantwoordelijk. In de praktijk voert RWS echter alle opruimacties uit, ook die van verontreinigingen kleiner dan 5 m³. Tijdens deze opruimacties ligt de coördinatie bij de directie Noordzee van RWS (zie bijlage 9). De burgemeester van de gemeente Eemsmond is, conform de Wet op Strandvonderij, strandvonder. Conform art. 5 van deze wet neemt de strandvonder de leiding bij de hulpverlening indien er zaken aanspoelen.

In de praktijk verzamelt RWS de aangespoelde zaken en voert deze op kosten van de gemeente af, een en ander uiteraard in overleg.

6.2.3 Maatregelen RWS

1) Milieu-inspecties:

Regelmatig inspectie (4 x per jaar) van de stranden op mogelijk aanspoelen van verontreinigingen. Tijdens het broedseizoen neemt SBB deze actie over.

2) Opruimen van stranden:

Opruimen van de stranden gebeurt in het voorjaar in de maanden januari en februari, half maart i.v.m. de vestiging van de broedvogels. Er wordt niet geruimd langs de waterlijn twee uur voor hoog en twee uur na hoog water, om hoogwatervluchtplaatsen niet te verstoren.

Tijdens de zgn. "clean-up" wordt met behulp van vrijwilligers SVRR onder leiding van een medewerker van RWS, het strand ontdaan van aangespoeld plastic, glas en andere milieuvreemde materialen. Dit is een gezamenlijk gecoördineerde actie met SBB.

Handelswijze voor het vuilruimen in het voor- en najaar:

- a) SBB inventariseert aan het eind van de winterperiode waar en hoeveel vuil is aangespoeld.
- b) Op basis van deze gegevens wordt bepaald hoeveel dagen het kost om het vuil op te ruimen.
- c) In overleg met EL&I en RWS wordt bepaald, in verband met beschikbaarheid schepen en bemanning, wanneer geruimd wordt.
- d) De data voor vuilruimen worden door RWS met SVRR besproken en vastgelegd.

Bekeken zal worden of er na het broedseizoen voldoende werk is voor de vrijwilligers en of er ook andere werkzaamheden uitgevoerd kunnen worden, zoals het klein onderhoud van de gebouwen.

Tijdens deze actie wordt tevens het zwerfpuin en losgeraakte en/of kapotte onderdelen van verdedigingsconstructies die bezwaarlijk kunnen zijn voor het milieu (als gaas en kunststofdoek) opgeruimd. Het opruimen van zwerfpuin mag echter niet resulteren in inzet van meer materieel. Het verzamelde afval wordt door en op kosten van RWS naar de Eemshaven getransporteerd. Daarna wordt het door en op kosten van de gemeente Eemsmond afgevoerd.

3) Onderhoud gebouwen:

De in 1999 verplaatste Kaap (Rijksmonument) op Rottumeroog wordt door de gemeente onderhouden.

De gebouwen met inventaris op Rottumerplaat, m.u.v. eigendommen SBB, alsmede het aggregaat op Rottumeroog, zijn eigendom van RWS. De gebouwen op Rottumeroog inclusief verdere inventaris zijn eigendom van SBB. RWS verzorgt het groot onderhoud van de gebouwen op Rottumerplaat -plus evt. aanlandingspier- (gebruik t.b.v. vogelwachters, vrijwilligers SVRR, opnamen DID/WD). De exploitatie van de gebouwen inclusief levering brandstof en drinkwater op beide eilanden ligt in handen van SBB. De gemaakte kosten door partijen worden naar rato van het gebruik verrekend.

In onderling overleg hebben RWS en SBB toegang tot de gebouwen op beide eilanden. Vrijwilligers van de SVRR mogen slechts onder begeleiding van medewerkers RWS of SBB gebruik maken van de gebouwen.

4) Coördinatie inzet en vervoer vrijwilligers SVRR

Het geven van leiding aan de vrijwilligers bij hun inzet op de eilanden. Voor het vervoer van de vrijwilligers t.b.v. de opruimacties wordt gebruik gemaakt van schepen van de RWS, cluster Operationeel Beheer/Varen van het Waterdistrict Waddenzee. Het personenvervoer wordt gecombineerd met de inspectietochten van het ms. Harder van EL&I. Deze coördinatie gebeurt door het Waterdistrict Waddenzee van RWS.

6.3 Taken Staatsbosbeheer

SBB exploiteert de gebouwen op beide eilanden en voert namens EL&I het natuurbeheer uit in het gebied Rottum. In het kader van het natuurbeheer worden er een aantal activiteiten uitgevoerd op het gebied van surveillance en toezicht, monitoring van biotische elementen en voorlichting, zoals folders, brochures en excursies.

Het zetten van stokbakens (prikken) aan aanlandingsgeulen op Rottumeroog en Rottumerplaat i.s.m. personeel Waddenunit EL&I

6.3.1 Surveillance en Toezicht

De eilanden zijn al decennia lang gesloten voor het publiek. Aanvankelijk was deze afsluiting alleen gebaseerd op het Rijkszeeweringsreglement (voor zover het de begroeide delen betrof), vanaf 1981 zijn de eilanden inclusief het direct aangrenzende Waddengebied vanwege hun grote natuurwaarden permanent afgesloten op basis van de toenmalige Nb-wetaanwijzing tot staatsnatuurmonument. Sinds 1982 wordt op de eilanden in de zomermaanden (aanvankelijk vanaf 1 mei, later vanaf 15 april tot 20 augustus) permanent toezicht gehouden door 4 tijdelijke Staatsbosbeheermedewerkers (vogelwachters, twee op elk eiland). Daarnaast vindt controle plaats door de daartoe bevoegde opsporingsambtenaren van de diverse diensten (EL&I, RWS, SBB, en Provincie).

6.4 Monitoring

Monitoring op de eilanden heeft een aantal doelen:

- a) Het volgen van de ontwikkelingen op en rond de eilanden om aan te kunnen geven dat de verwachte trends zich doorzetten of dat er onverwachte veranderingen zijn die invloed kunnen hebben op de evaluatie van het beheer, "het niets doen", eind 2004.
- b) Vergroten van kennis over morfologie, vegetatie en fauna in kustgebieden onder natuurlijke omstandigheden.
- c) Verzamelen voorlichtingsmateriaal over de (dynamische) ontwikkelingen (zie 5.4: Voorlichting/Pers en Media).

Daarnaast heeft Nederland zich verplicht om samen met Duitsland en Denemarken het "Joint monitoring program Waddensea" uit te voeren.

Monitoring vindt plaats door zowel RWS als SBB. De ontwikkelingen worden zo mogelijk ieder jaar besproken in de BAKR. De monitoring dient om landelijke

ontwikkelingen op lange termijn te volgen. Aanvullend maakt RWS 1 keer per 2 jaar luchtfoto's en 1x per 3 jaar hoogtemetingen via laseraltimetrie. Monitoring van broed- en trekvogels en opname flora PQ's is een taak van SBB. Monitoring van de zeehondenpopulatie vindt plaats in opdracht EL&I door Imares.

Het monitoringsprogramma van Rijkswaterstaat op en rond Rottum na 2005 is gebaseerd op het programma MWTL (Monitoring Waterstaatkundige Toestand des Lands) en ziet er globaal als volgt uit:

6.4.1 Fysische metingen

Met behulp van fysische metingen worden gegevens over de hoogte- en diepteontwikkeling van beide eilanden en het gebied eromheen verzameld.

1. Dieptemetingen (m.b.v. vaklodingen)
De vaklodingen zijn onderdeel van de landelijke MWTL- metingen. Voor de Waddenzee bestaan deze vaklodingen uit vaklodingen Waddenzee, minimaal eens per 6 jaar, en vaklodingen Buitendelta, eens per 3 jaar). Laatste metingen uitgevoerd in 2007.
2. Hoogtemetingen: beide eilanden opname m.b.v. laseraltimetrie. Met deze techniek wordt vanuit een vliegtuig m.b.v. een laser de hoogte opgenomen. Uitvoering: eens per 3 jaar, samenvallend met de vaklodingen Buitendelta. Er wordt naar gestreefd de hoogte- en diepteopnamen in het zelfde jaar uit te voeren, voor een compleet beeld. De laatste keer dat er gemeten is, was in 2007. De eerstvolgende diepte- en hoogtemetingen van Rottumeroog en -plaat en omgeving zijn in 2010 gepland. Deze gegevens zijn eind 2010 beschikbaar.

6.4.2 Biologische metingen

Hogere planten in duinen en kwelders (VEGWAD): In het kader van MWTL-metingen worden door RWS false-color foto's gemaakt. Deze foto's worden gebruikt voor een gebiedsdekkende vegetatiekartering volgens de landschapsgeleide methode. Met deze gegevens kunnen alleen grootschalige ontwikkelingen in de vegetatie worden gevolgd. Uitvoering: (in principe) eens per 6 jaar.

Staatsbosbeheer (voornamelijk in het kader van Wetlandconventie Ramsar 1971):

1. Jaarlijks worden broedvogelkarteringen uitgevoerd door de vogelwachters.
2. Maandelijks worden maandmaxima van de aantallen wadvogels op de Hoogwatervluchtplaatsen (HVP's) vastgesteld.
3. Jaarlijks wordt een soortenlijst voor hogere planten geactualiseerd. Om de 10 jaar lagere planten n.l. blad-, lever- en korstmossen.
4. Op beide eilanden wordt jaarlijks via een vlinderroute de dagvlinderdichtheid en aanwezige soorten bepaald.
5. Zeehonden, aanwezige zeehondenligplaatsen en reproductie worden jaarlijks bijgehouden (Alterra en EL&I in samenwerking met SBB).
6. Incidenteel worden inventarisaties naar andere organismen uitgevoerd die mogelijk kunnen bijdragen aan het beleid en beheer van de eilanden.
7. SBB voert de PQ's uit (gedetailleerde vegetatie opnames).
8. SBB monitoort de habitatrichtlijnsoort Nauwe korfslak. Deze soort is op de kwelders van Rottumeroog en -plaat aangetroffen.

Jaarlijks wordt per eiland een verslag gemaakt door de vogelwachters, waarin uitvoerig over het voorgaande (punten 1 t/m 7) wordt gerapporteerd. In deze rapportage wordt ook verslag gedaan van geconstateerde verstoringen en overtredingen.

Jaarlijks wordt tevens een overzicht gepubliceerd van uitgevoerde wetenschappelijke onderzoeken en specialistische inventarisaties.

Verslagen en overzichten worden ter beschikking gesteld aan betrokken partijen voor verdere publicatie. Dit onder de restricties die zijn genoemd onder 'Voorlichting'

7. Gebouwen op Rottumeroog en Rottumerplaat

De bebouwing op beide eilanden moet toereikend zijn voor alle activiteiten die er worden uitgevoerd en tevens voor ongewild cq. ongepland verblijf.

Op de eilanden worden diverse werkzaamheden uitgevoerd waarbij medewerkers van diverse instanties zijn betrokken (vogelwachters en -tellers van SBB, monitoring- en beheeractiviteiten door RWS, vrijwilligers SVRR). Daarnaast verblijven op ad hoc basis ook derden op de eilanden: denk aan onderhoudswerkzaamheden aan de gebouwen of inventarisaties flora en fauna door SBB. Bij het vaststellen van de capaciteit en inrichting van de gebouwen dient met het totaal aan werkzaamheden rekening te worden gehouden, en niet alleen met de belangen of werkzaamheden van één van de betrokken partijen. Ook hier gaat het om de totaalvisie.

Voor wat betreft ongewild of ongepland verblijf: denk aan plotselinge weersveranderingen; wind, onweer, mist en dergelijke op het moment dat er gasten of vrijwilligers aanwezig zijn, of in het geval zich calamiteiten voordoen die het noodzakelijk maken op één van de eilanden te overnachten.

Vroegere en huidige situatie

Doordat er op Rottumeroog en Rottumerplaat in het verleden met "man en macht" en van maandag tot en met vrijdag gewerkt werd aan de kustverdediging en het onderhoud van het eiland, stond op elk eiland een onderkomen. Op Rottumerplaat is dit een stenen gebouw met ruimte voor 20 mensen.

Op Rottumeroog werd tot en met 1998 de voormalige voogdwoning van Toxopeus gebruikt. Door de enorme afslag aan de noordzijde van Rottumeroog moest deze woning met bijbehorende garages eind 1998 gesloopt worden om te voorkomen dat deze in de Noordzee zouden verdwijnen. In 1999 zijn er door RWS als vervanging 5 kantoorunits (woongedeelte) en 3 zeecontainers (opslag materialen) geplaatst. Dit is door de BAKR besloten als zijnde tijdelijk onderkomen. Het was immers niet duidelijk wat er in de toekomst nodig zou zijn aan onderkomen. Deze units zijn in 2005 gesloopt en door SBB vervangen door vier moderne woonunits, een unit (zeecontainer) voor opslag materialen en een schuur voor de tractor.

Gebouwen 2006 en verder

Afname van de taak van RWS op de eilanden heeft consequenties voor benodigde omvang en gebruik van de gebouwen.

Voor het uitvoeren van haar taak op de eilanden heeft Rijkswaterstaat slechts incidenteel voor enkele (2-3) personen onderkomen nodig (voor vegetatiekartering). Echter, voor de clean-up van het strand, gecombineerd met het opruimen van los materiaal van de dammen, heeft de SVRR onderdak nodig voor max. 4 personen op Rottumeroog en voor max. 6 personen op Rottumerplaat.

Rottumerplaat

Het gebouw op Rottumerplaat biedt slaappleats aan 20 personen. Zolang dit gebouw met relatief klein onderhoud in stand gehouden kan worden, kan dit gebouw blijven staan.

Er moet/kan wel worden gezocht naar meer milieuvriendelijker energievoorzieningen (zonnecollectoren, kleiner aggregaat met minder dieselverbruik, minder opslag van diesel enz).

Rottumeroog

In 2005 is op Rottumeroog door SBB een nieuw onderkomen geplaatst met bijgebouwen. SBB exploiteert nu deze bebouwing en zorgt tevens voor het onderhoud.

In het voorjaar van ieder jaar moet t.b.v. de vogelwachters het onderkomen gebruiksklaar worden gemaakt (het zgn. "kwartier maken"). Na afloop van alle werkzaamheden moeten de gebouwen weer afgesloten en "winterklaar" gemaakt worden. Beide acties geschieden door personeel van SBB.

Toekomstontwikkelingen

RWS is voornemens om de gebouwen op Rottumerplaat over te dragen aan Staatsbosbeheer. Gesprekken hierover zijn in 2010 gestart.

Alleen de gebouwen zijn onderdeel van besprekingen. RWS blijft eigenaar van de gronden.

VASTSTELLING

Ministerie van Infrastructuur en Milieu
Rijkswaterstaat Noord-Nederland

Ir. P. Struik
Hoofd-Ingenieur Directeur

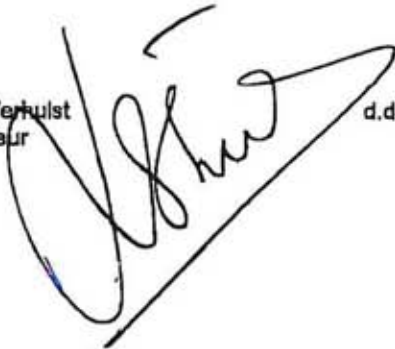

d.d.

18/11 2010

Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie
Directie Regionale Zaken vestiging Noord

Ir. J. Verhulst
Directeur

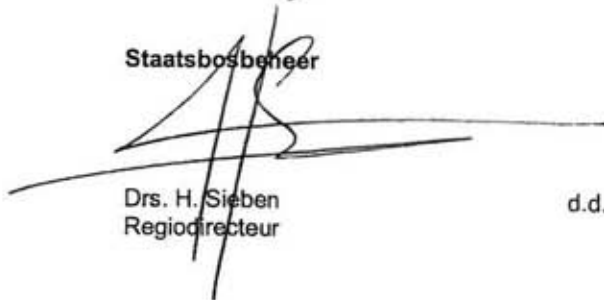

d.d.

13-12-2010

Staatsbosbeheer

Drs. H. Sieben
Regiodirecteur

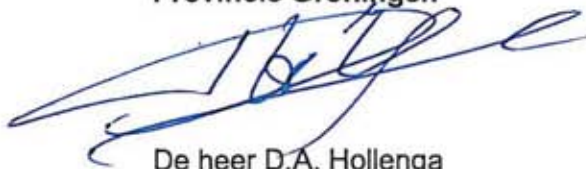

d.d.

30-11-2010

Provincie Groningen

De heer D.A. Hollenga
Gedeputeerde

d.d. 26-11-2010

Bijlage 1 Instandhoudingsdoelstellingen in ontwikkeling

WADDENZEE

Beschrijving gebied

Het Natura 2000 gebied omvat alle buitendijkse delen, inclusief de grotere kweldereenheden langs de vastelandskust en op de eilanden. De begrenzing loopt zeewaarts tot in het zeegat tussen de eilanden. Ook grotere delen van de Eems-Dollard, één van de twee natuurlijke estuaria in ons land, liggen binnen het gebied.

De Waddenzee is een zeer belangrijk natuurgebied vanwege de grote aantallen foeragerende trekvogels, het belang als opgroeigebied voor vissoorten uit de Noordzee, broed- en leefgebied van een aantal vogelsoorten en als leefgebied van grote populaties zeehonden. Het gebied heeft een nagenoeg ongestoorde hydrodynamiek en geomorfologie waar natuurlijke processen zorgen voor instandhouding en ontwikkeling van karakteristieke ecotopen en habitats.

Het gebied is van zeer groot belang als broedgebied voor kustgebonden Waadvogels, Eenden, Meeuwen, Sterns en Steltlopers. Daarnaast leveren enkele kweldergebieden met al dan niet aangrenzende jonge duinen een belangrijke bijdrage aan de broedpopulatie van vogelsoorten van grijze duinen en van duinmoerassen. Voor de twee zeehondensoorten in Nederland is het gebied essentieel als rustgebied en om hun jongen te werpen en te zogen.

Op onderstaande link staat de volledige vigerende beschrijving van:
Waddenzee – doelstelling en staat van instandhouding van soorten en habitattypen.

<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/gebiedendatabase.aspx?subj=n2k&group=2&id=n2k1&topic=doelstelling>

NOORDZEEKUSTZONE

Beschrijving gebied

Het zandige kustgebied bestaat uit kustwateren, ondiepten en enkele zandbanken en is van belang als rust- en voedselgebied voor zeehonden, meeuwen, sterns, zeeduikers en zee-eenden. Met name de zandbanken van Spisula (Nonnetje) in de Noordzeekustzone vormen een belangrijke voedselbron voor de duikende eenden. Permanent met zeewater overstroomde zandbanken komen met name voor in de buitendelta's van de zeegaten tussen de Waddeneilanden en zijn van oudsher een belangrijk broedgebied voor kleine, kustgebonden pleiviertjes.

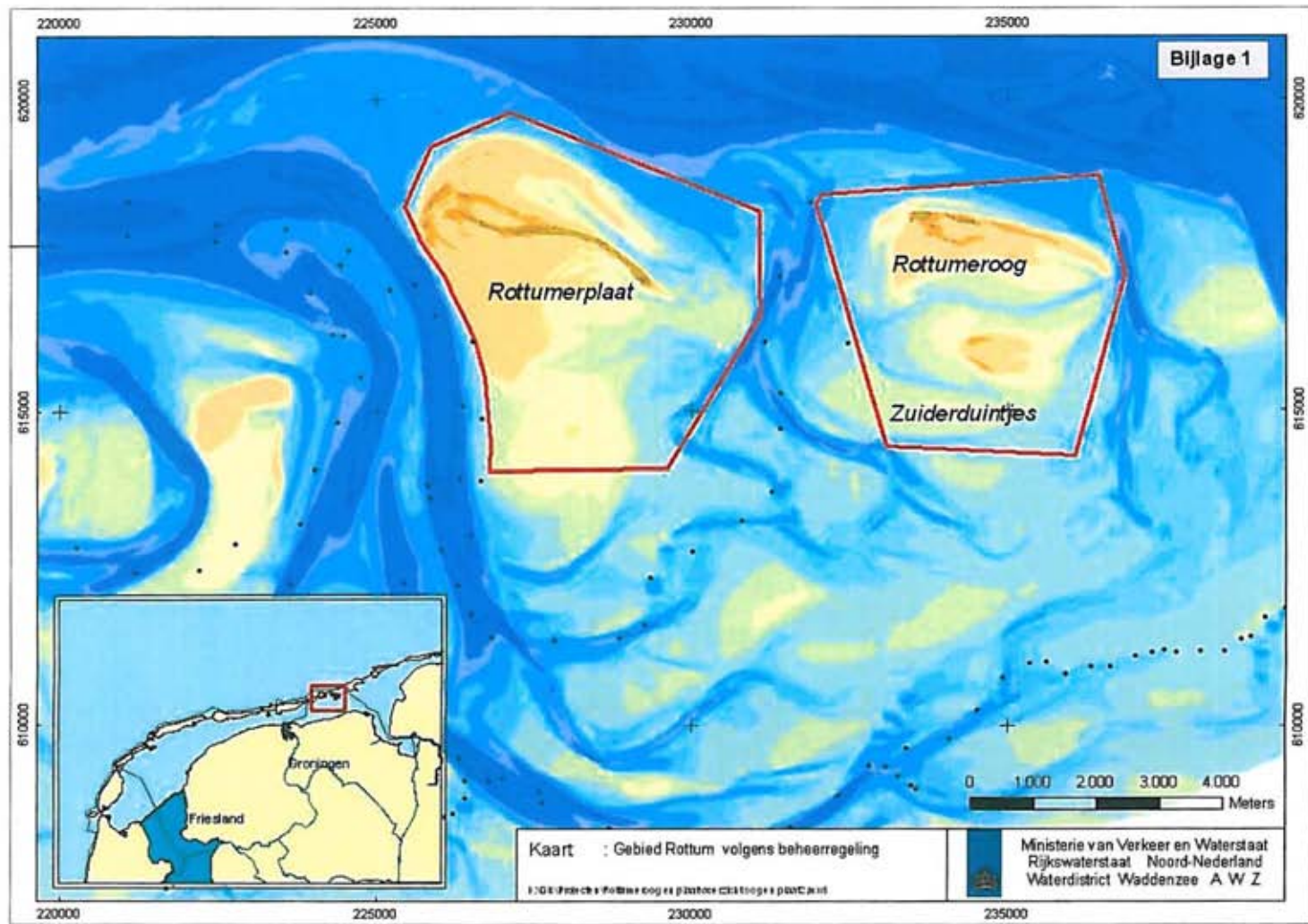
De wateren van de Noordzeekustzone zijn van belang als foerageergebied voor zeevogels. Daarbij gaat het enerzijds om viseters, waarvoor locaties waar verschillende watermassa's samenkomen favoriete visgronden zijn en anderzijds gaat het om benthoseters (benthos = bodem), die veelal op schelpdieren foerageren.

De stranden hebben een foerageerfunctie voor drieteenstrandlopers (belangrijkste gebied na de Waddenzee) en een rustfunctie voor diverse soorten steltlopers die elders in het Waddengebied foerageren. Daarbij is er uitwisseling met de kweldergebieden aan de andere kant van de eilanden, afhankelijk van wind, waterhoogte en verstoring.

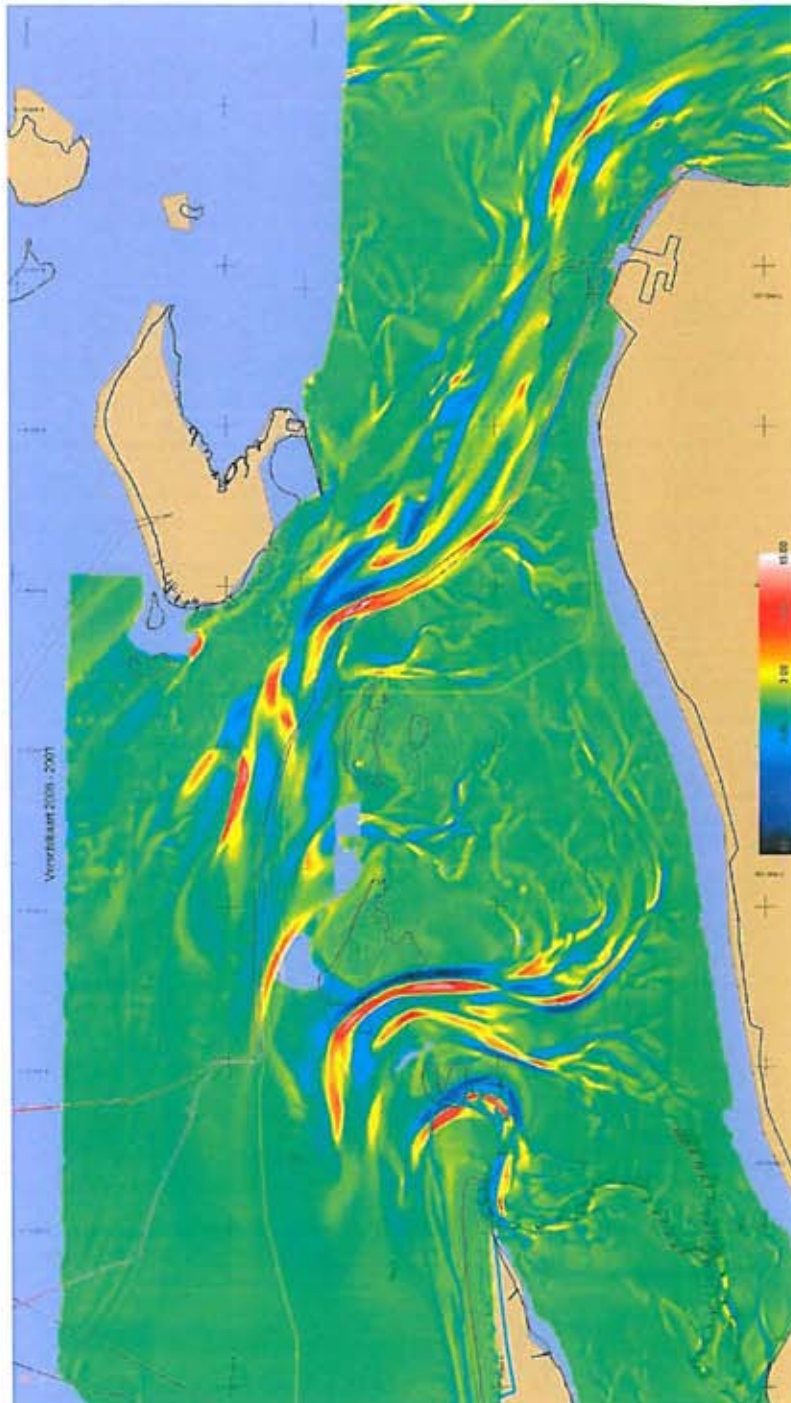
Op onderstaande link staat de volledige vigerende beschrijving van: *Noordzeekustzone – doelstelling en staat van instandhouding van soorten en habitattypen*.

<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/gebiedendatabase.aspx?subj=n2k&group=2&id=n2k7&topic=doelstelling>

Bijlage 2 Kaart Rottum

Bijlage 3 Morfologische gegevens Rottum - Verschilkaart

De hoogst gemeten punt van Rottumerplaat is NAP +12,0m (2007) en 12,3m (2000)
- De hoogst gemeten punt van Rottumeroog is NAP +8,0m (2007) en +9.2m (2000)

Bijlage 4 Communicatieplan Rottum

Vastgesteld maart 2009

Opsteller:

Staatsbosbeheer in overleg met Rijkswaterstaat en overige partners in de Beheers- en Adviescommissie Kustverdediging Rottumeroog en Rottumerplaat (BAKR)

1. Inleiding

Het waddengebied is een uniek natuurgebied van internationale betekenis met een, zeker voor Nederlandse begrippen, hoge graad van natuurlijkheid. Zand, wind en water hebben er nog de ruimte voor eigen dynamiek. Op de eilanden – in duinen, polders en kwelders – op de zandbanken en in het water zelf komen tal van zeldzame planten en dieren voor. Miljoenen vogels rusten en foerageren er gedurende alle jaargetijden. Bewoners en bezoekers waarderen de kwaliteiten van het waddengebied, verdienen hun boterham dankzij die kwaliteiten of komen er tot rust, genietend van de bijzondere waarden van de enige 'wildernis' van Nederland.

Natuur

In het oostelijk deel van de Waddenzee is het spel van zand, wind en water nog sterker merkbaar dan in het westelijk deel. De zee is er ondiep en door de moeilijkere toegankelijkheid voor watersporters is het er rustiger. Als referentiegebied (plus artikel 20 NB-wet) is Rottum – de twee eilandjes Rottumeroog en Rottumerplaat – in de oostelijke Waddenzee, bovendien gevrijwaard van exploitatie door de visserij. Kortom: de oostelijke Waddenzee is nog een echt reservaat en we hebben met elkaar afgesproken dat ook zo te houden ter wille van de natuur.

Cultuurhistorie

De Rottums zelf hebben anders dan de zandplaten de kenmerken van echte Waddeneilanden, met strand aan de zee kant, duinen en kwelders. Er is ook een geschiedenis van (extensieve) bewoning en de twee eilanden ontleen daaraan een bijzonder cultuurhistorisch verhaal. Mede door deze bewoningsgeschiedenis is Rottum bij veel Nederlanders bekend of roept op z'n minst associaties en emoties op. Die associaties en emoties kunnen in de communicatie worden benut en maken dat het verhaal over Rottum naast het algemene verhaal over de wadden ook een eigen invulling heeft.

Metafoor

Door het ontbreken van permanente bewoning in het heden kunnen dynamische processen in de gradiënt van Noordzee tot Waddenzee nu ongestoord hun gang gaan op Rottum. Daarom is afgesproken dat we de eilanden zoveel mogelijk overlaten aan het spel van zon, zand, wind en water binnen enkele heldere spelregels over milieuzorg en de zorg voor de integrale veiligheid. Rottum is hiermee een prachtige metafoor voor een natuurlijk(er) waddensysteem. Dat is niet alleen van belang voor de publiekscommunicatie, maar zeker ook voor de communicatie met beleidsmakers en wetenschappers. Bovendien is het verhaal over Rottum en de oostelijke Waddenzee daarmee ook weer breder dan een verhaal over (de geschiedenis van) Rottum alleen!

De belangrijkste spelers in de oostelijke Waddenzee zijn de Ministeries van EL&I en M&I, Rijkswaterstaat, Staatsbosbeheer, lokale en regionale overheden en enkele particuliere organisaties. Rijkswaterstaat voert het waterstaatkundig beheer uit zoals de bewaking van milieu en veiligheid. Staatsbosbeheer voert het natuurbeheer over Rottum. De Vrienden van Rottum, verenigd in de SVRR, en de Vereniging van Oevereigenaren dragen naast natuur en kustverdediging ook de cultuurhistorische waarden in hun hart. Andere organisaties in de sfeer van natuur en wetenschap, waaronder de Waddenvereniging, zijn en voelen zich ieder op hun eigen manier betrokken bij dit bijzondere natuurgebied.

Hiermee is in enkele lijnen het speelveld geschetst waarbinnen Staatsbosbeheer en Rijkswaterstaat als beheerders samen met anderen vorm willen geven aan de communicatie over het gebied. In de volgende paragrafen gaan we dieper in op communicatiedoelen, doelgroepen, boodschap, strategie, middelen en uitvoering. We bouwen voort op 'Rottum natuurlijk!', het concept communicatieplan dat Bernarda Bleeker en Karen de Boer begin 2003 als stagerapport opstelden in samenspraak met een commissie uit de BAKR en onder begeleiding van de Waddenvereniging.

2. Communicatiedoelen

Wat willen we met de communicatie over Rottum bereiken?

1. We willen belangstellenden in staat stellen de bijzondere *natuurlijke* en *cultuurhistorische* kwaliteiten van de oostelijke Waddenzee, in het bijzonder Rottum, te leren kennen en waar mogelijk te ervaren/beleven *zonder* dat dit leidt tot verstoring van de rust in het referentiegebied.
2. We willen belangstellenden en bestuurders informeren over het beheer van dit cultureel erfgoed door Rijkswaterstaat en Staatsbosbeheer, de door hen in opdracht van het ministerie van EL&I en in overleg met de (partners in de) BAKR gemaakte keuzes in de beheerstrategie, de voor- en nadelen hiervan en de gevolgen.
3. We willen belangstellenden en bestuurders informeren over de activiteiten van RWS, Waterschap en Vereniging van Oevereigenaren in het kader van de kustverdediging.
4. We willen bij beslissers en andere betrokkenen begrip kweken voor (de keuzes in) het beheer.
5. We willen bij alle genoemde doelgroepen de samenhang zichtbaar maken binnen het totale systeem van het waddengebied.
6. We willen geïnteresseerden, waaronder wetenschappers, zoveel mogelijk laten delen in de kennis die we verzamelen in het referentiegebied zonder onnodige verstoring in het gebied.
7. We willen interne doelgroepen (alle BAKR-leden) adequaat en tijdig informeren over veranderingen in het beheer van Rottum als voorbeeld van een natuurlijker waddensysteem.
8. Een belangrijke opgave is publiekscommunicatie, bestuurlijke communicatie en interne communicatie goed op elkaar af te stemmen. Bovendien is het belangrijk heldere afspraken te maken over de rolverdeling in de communicatie tussen verschillende spelers in het gebied.

3. Doelgroepen

- Publiek:
 - natuurliefhebbers in Nederland en daarbuiten
 - wadlopers
 - inwoners Eemsmond
 - basisschoolleerlingen in de regio
 - overige geïnteresseerden
- Politiek-bestuurlijke betrokkenen:
 - gemeente(n)
 - provincies
 - landelijke politiek
 - betrokken organisaties (naast RWS en SBB): ministeries van EL&I en M&I, belangengroepen (horeca, schippers, waterschap enz.)
 - samenwerkingspartners: SVRR en Waddenvereniging
 - betrokken wetenschappers/wetenschappelijke instellingen
- Interne doelgroepen:
 - medewerkers betrokken organisaties
 - medewerkers Staatsbosbeheer / Rijkswaterstaat / Waddenunit EL&I

4. Boodschap

In de boodschap moeten de volgende elementen duidelijk worden:

- Het waddengebied is een uniek natuurgebied, feitelijk het laatste stukje 'wildernis' van Nederland. Het oostelijk deel, met de Rottums, is extra waardevol door de rust en ongereptheid. Door het ontbreken van permanente bewoning en de ontoegankelijkheid voor het grote publiek is het bovendien een van de weinige gebieden waar herstel van de natuurlijke dynamiek mogelijk is. Daarom is het gebied ook referentiegebied.
- Met de veiligheid van het achterland en bewaking van het milieu als randvoorwaarden, voeren Rijkswaterstaat en Staatsbosbeheer een (passief waterstaatkundig) beheer op de Rottums dat wordt gekenmerkt door het grotendeels ontbreken van menselijk ingrijpen. Terugkeer van de natuurlijke dynamiek biedt de beste garantie voor herstel van natuurwaarden en behoud kustveiligheid.
- Naast de grote natuurwaarden van Rottum heeft het gebied ook een cultuurhistorisch verhaal dat het waard is verteld te worden.

5. Strategische uitgangspunten

1. De communicatie is duidelijk, nuchter, eerlijk en informatief en moet bij voorkeur naast het hoofd ook het hart van mensen raken.
2. a) De communicatie is wel wervend over de kwaliteiten van het Waddengebied
b) De communicatie genereert geen extra bezoek of de behoefte daarin voor het gebied zelf. Vanwege deze beperkende randvoorwaarde ad b is een heldere regie op communicatie vanuit Staatsbosbeheer en Rijkswaterstaat van belang.
3. In de communicatie over Rottum is ruimte voor tweerichtingsverkeer: dus niet alleen vertellen, maar ook luisteren!
4. In de communicatie over Rottum is steeds duidelijk wie de afzender is.
5. Naast het gebruik van de traditionele media gaan we op zoek naar digitale media die een 'virtuele beleving' van het gebied mogelijk maken en waarmee we ook doelgroepen over de grenzen kunnen bereiken.
6. Er is een goede afstemming tussen publiekscommunicatie en communicatie op de politiek-bestuurlijke markt (i.s.m. het rijk). Dat betekent ook: verantwoordelijkheid bij alle partijen om partners tijdig te informeren over ontwikkelingen en over externe communicatie.
7. Bovenstaande uitgangspunten voor communicatie en de randvoorwaarden voor het beheer gelden ook voor activiteiten vanuit/voor de politiek-bestuurlijke markt en andere doelgroepen.
8. Staatsbosbeheer en Rijkswaterstaat maken in overleg met andere partijen afspraken over de omgang met de pers bij actuele gebeurtenissen.

6. Middelen

Allereerst een opsomming van de huidige communicatiemiddelen en voorzover beschikbaar de bereikgegevens. Ten tweede een beoordeling van deze middelen en waar nodig voorstellen voor verbetering. En tenslotte een voorstel voor de inzet van nieuwe middelen.

Huidige middelen

- Excursies en de verhalen die we daar vertellen voor algemeen publiek, fotografen en specifieke doelgroepen. Totaal aantal deelnemers: circa 750 per jaar.
- Arrangementsfolder en deelnemerskaart. Bereik: circa 750 personen per jaar.
- Brochure Rottum. Huidig bereik: excursiedeelnemers, circa 750 personen per jaar.
- Folder flora en fauna. Bereik: idem.
- Regioboek Staatsbosbeheer (met een uitgebreid hoofdstuk over Rottum). Geringe verspreiding via Staatsbosbeheer en verkoop in boekwinkels. Zo lang de voorraad strekt!
- Informatie op website Staatsbosbeheer. Bereik onbekend. Inhoud is toe aan update.

- Informatie op website van SVRR. Bereik: circa 20 bezoekers per dag, 80% uit Nederland.
- Boek De Vogelwachter. Zo lang de voorraad strekt.
- Jaarlijks verslag van de tellingen. Oplage: circa 200 per jaar.
- Infopanelen op de dijk bij Noordpolderzijl (geen eigendom Staatsbosbeheer). Zijn toe aan vernieuwing i.o.m. Waterschap en Gemeente.
- Overleg met betrokken organisaties (waaronder 1 x p.j. met de wadgidsen)
- Uitstraling SBB/RWS/EL&I-bezittingen en –medewerkers (incl. excursieleiders en vogelwachters) en mensen betrokken bij publiekscontacten (incl. bemanning boten).
- Regelmatige (pers)berichten in de media (schrijvende pers en RTV) inclusief eigen media van Rijkswaterstaat en Staatsbosbeheer (bladen, websites) en andere betrokkenen.
- Diverse publicaties SVRR.
- Filmmateriaal en fotomateriaal van o.a. Rob de Wind en Magda Augusteijn

Beoordeling huidige middelen

De huidige middelen passen in de doelstellingen en de strategische uitgangspunten. Er is echter zeker ruimte voor actualisering en uitbereiding. De fysieke beleving van het gebied is slechts voor een beperkte groep mogelijk. Dat vereist niet alleen voortdurend uitleg, het is ook zaak te zoeken naar nieuwe (digitale) middelen om de beleefbaarheid van het gebied voor een grotere groep binnen bereik te brengen zonder wervende werking.

Bij actualisering van de middelen zelf (excursies, folders, brochure, website) is het belangrijk om de inhoud te toetsen aan de algemene visie van betrokken organisaties (en ministeries) op het wadengebied.

Het aanbod aan excursies is vorig jaar op basis van beschikbare ervaringen aangepast en gedifferentieerd.

Concreet betekent dit:

- Ten aanzien van de excursies (arrangement Rottum) verdient het aanbeveling serieus te onderzoeken wat de ervaringen van de deelnemers zijn om op basis hiervan tot aanpassingen in het aanbod en/of de werving te komen. Het is niet de intentie om aantallen te wijzigen, mogelijk wel de inhoud en/of de werving!
- De brochure Rottum kan nog een jaar mee. Daarna (2009) is een stevige update aan te bevelen. Ook de folder over flora en fauna zal worden aangepast als 'de bodem in zicht raakt'. Beheerrol RWS kan dan ook worden vermeld.
- De informatie op de website van Staatsbosbeheer dient regelmatig ge-update te worden. Dat zelfde geldt ook voor de website van SVRR. Websites kunnen wederzijds (weer) worden gelinkt (ook met website Rijkswaterstaat en Waddenvereniging). Evt. ook rapportages van tellingen (in samengevatte vorm) op de websites.
- Voor uitbreiding met nieuwe digitale middelen: zie onder.
- De infopanelen bij Noordpolderzijl kunnen een opknopbeurt gebruiken. Voorstel : oppakken in overleg met IVN, Groninger Landschap, Waterschap, Gemeente en SVRR.
- Het Regioboek van Staatsbosbeheer en het boek De Vogelwachter zijn eenmalige publicaties. Het is niet de bedoeling tot vernieuwing of heruitgave over te gaan.

Voorstel voor nieuwe middelen

Omdat de huidige middelen nog redelijk voldoen is er geen aanleiding tot een forse uitbreiding van het arsenaal. Om de beleefbaarheid van het gebied te vergroten is wel een uitbreiding van het aanbod via digitale media (zoals elders met het gebruik van webcams) wenselijk. Deze communicatie kan het best ingebed worden in nieuwe communicatiemiddelen over het hele wadengebied. Hiervoor heeft Staatsbosbeheer een voorstel ingediend bij het Waddenfonds.

De ontwikkeling van audiovisueel materiaal (film/dvd) is een goed middel om de beleefbaarheid van het gebied te vergroten. Samenwerking met andere partijen (bijv. omroepen en/of productiebedrijven, maar ook partijen binnen de BAKR) lijkt voorwaarde o.a. in verband met de financiering.

Voorstel is om te onderzoeken hoe we het resultaat van de jaarlijkse tellingen beter kunnen benutten met name richting de wetenschapswereld. Rapportage in samenwerking met anderen (bijv. Imares) lijkt hiervoor wenselijk. Plaatsing (in verkorte vorm?) op websites.

Rijkswaterstaat zal uiteraard ook communiceren over de eigen rol op Rottum en het waterstaatkundig beheer. Uitbreiding van informatie via eigen communicatiemiddelen (bijv. via links op de website) is mogelijk.

De SVRR zou wellicht nog meer de rol kunnen vervullen van leverancier van (cultuurhistorische) verhalen over Rottum. Die verhalen zijn interessant voor de eigen achterban (leden/donateurs) van SVRR, maar verdienen ook zeker een bredere doelgroep. Uiteraard ligt hiervoor het initiatief bij de SVRR zelf in samenwerking met Staatsbosbeheer.

Voor de contacten met de politiek-bestuurlijke markt rond Rottum zoekt Staatsbosbeheer als natuurbeheerder de komende jaren naar mogelijkheden voor een actiever relatiebeheer.

Actieve, gerichte en planmatige benadering van audiovisuele media (RTV) en schrijvende pers vergroot de kansen op *free publicity* en leidt er toe dat we de regie op media-aandacht meer in eigen hand houden. Met name ten aanzien van RTV gelden echter wel de beperkingen die voortvloeien uit de afspraken rond het beheer, met name de zeer beperkte toegankelijkheid van Rottum.

Het is zinvol in mediacontacten te zoeken naar een logische taakverdeling en duidelijke afspraken tussen betrokken organisaties zonder exclusiviteit te claimen.

Middelenmatrix

Doelen > Doelgroepen V	Beleving bieden	Informatie beheer geven	Begrip kweken voor beheer	Samenhang tonen	Kennis delen	Tijdig informereren veranderingen
Grote publiek	Films? Foto's Webcams?	Websites Vogelwachter Infopanelen Persberichten Films?	Websites Vogelwachter Infopanelen Persberichten Films?	Websites Infopanelen Persberichten Films?	Websites	Pers
<i>Natuurlijefhebbers</i>	Excursie	Contacten Brochure Folder	Contacten Brochure Folder	Contacten Brochure		Pers
<i>Wadlopers</i>	Tochten Natuur-ed. tocht	Contacten	Contacten	Contacten		Pers
<i>Bewoners gebied</i>		Contacten Pers regionaal	Contacten Pers regionaal	Contacten Pers regionaal		Pers
<i>Scholen</i>	Educatie?	Educatie?	Educatie?	Educatie?		
<i>Overige belangstellenden</i>						Pers
Algemeen politiek bestuurlijk		Overleg Contacten Websites Relatiebeheer	Overleg Contacten Websites Relatiebeheer	Overleg Contacten Websites Relatiebeheer	Overleg Contacten Websites Relatiebeheer	Mailings Contacten Pers
<i>Gemeenten</i>						
<i>Provincies</i>						
<i>Landelijk beleid</i>						
<i>Organisaties</i>						
<i>Samenwerkings- partners</i>						
<i>Wetenschap</i>					Publicatie monitoring- gegevens Overleg	
Algemeen intern						Alle externe middelen
<i>RWS/SBB/ Waddenunit EL&I</i>						Interne communicatie
<i>Overige samenwerkings- partners</i>						Overleg (formeel en informeel)

Toelichting:

Onder de hoofddoelgroepen (vetgedrukt) de algemene middelen, bij de subdoelgroepen (cursief) specifieke middelen gericht op die subdoelgroep.

Bijlage 5 Beleidsuitgangspunten Wadlooptochten Rottumeroog

Beleidsuitgangspunten Wadlooptochten Rottumeroog

Inleiding

In 1998 zijn er tussen de Stuurgroep Waddenprovincies, Staatsbosbeheer en de directie Noord van het ministerie van LNV, na overleg met de wadloopsector, afspraken gemaakt over o.a. het maximaal aantal te lopen wadlooptochten naar Rottumeroog, gebaseerd op de toen gangbare praktijk. Op basis van deze gemaakte afspraken zijn in het verleden vergunningen op grond van de Nb-wet voor het wadlopen in het art. 20 gebied Rottumeroog verleend.

Per 1 januari 2011 moeten vergunning verleend dan wel verlengd worden. De in deze bijlage opgenomen beleidsuitgangspunten vormen de grondslag voor de verdere vergunningverlening.

Juridische grondslag

In het besluit van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit van 20 juli 2006, nr. DRZ/06/3147/LB/SM tot beperking toegankelijkheid natuurgebieden ex. artikel 20 Natuurbeschermingswet 1998 Natura 2000 gebied "Waddenzee" en "Noordzeekustzone" is de toegankelijkheid van Rottumeroog en Rottumerplaat geregeld. Genoemd besluit is nadien nog in 2007, 2008 en 2009 op onderdelen gewijzigd c.q. aangevuld, echter de strekking ten aanzien van de toegankelijkheid van Rottumeroog en Rottumerplaat is inhoudelijk niet gewijzigd.

Artikel 8 van de regeling uit 2006 bepaalt het volgende:

- lid 1 bepaalt dat met betrekking tot de gebieden Rottumeroog en Rottumerplaat ten aanzien van het zich bevinden binnen deze gebieden en de activiteiten wadlopen een afzonderlijke regeling geldt.
- lid 2 bepaalt dat binnen de kaders van de Beheerregeling Rottum voor het betreden van deze gebieden en het wadlopen binnen deze gebieden een vergunning ex. artikel 19 van de Natuurbeschermingswet 1998 kan worden verleend.

Feiten en omstandigheden

Naast een vergunning Nb wet is voor het wadlopen naar Rottumeroog een vergunning Provinciale Wadloopverordening van de provincie Fryslân vereist.

De Wadloopverordening maakt onderscheid tussen vergunninghouders A, B en C, afhankelijk van de groepsgrote. De vergunningverlening Nb-wet 1998 sluit hierop aan.

Voor het vervoer van de wadlopers van Rottumeroog zal gebruik worden gemaakt van de schepen ms Boschwad en ms Noordster. Hiervoor is eveneens een vergunning Nb-wet 1998 vereist en verleend. Beide schepen zullen tevens het vervoer van en naar Rottumeroog verzorgen van de deelnemers aan de 25 excursies van het Staatsbosbeheer.

Vergunningverlening

Per 1 januari 2011 worden aan de volgende organisaties c.q. personen Nb-wet 1998 vergunningen verleend:

naam	Naam schepen	Aantal verkenningen	Looptijd
L.de Jonge	Ms. Boschwad Ms. Noordster	3	31-12-2013

A-vergunninghouders

naam	Aantal tochten	Aantal verkenningen	Looptijd
Stichting Uithuizer Wad	11	3	31-12-2013
Wadloopcentrum Fryslan	3	3	31-12-2013

Stichting Wadloopcentrum Pieterburen	22	3	31-12-2013
G.W.V Arenicola	2	3	31-12-2013
Vereniging de Vrije Wadlopers	5	3	31-12-2013
totaal	43		

B-vergunninghouders

naam	Aantal tochten	Aantal verkenningen	Looptijd
T.H.J.Fokker	3	3	31-12-2013
G.Glas	3	3	31-12-2013
G. van der Wal	2	3	31-12-2013
R.Dijkstra	1	3	31-12-2013
L.Kwant	4	3	31-12-2013
C. Bangma	1	3	31-12-2013
R. Schmutzler	1	3	31-12-2013
totaal	15		

C-vergunninghouders

naam	Aantal tochten	Aantal verkenningen	Looptijd
J.Pietens	5	3	31-12-2013
H.Naber-Meints	1	3	31-12-2013
A.Naber	1	3	31-12-2013
T.H.J. Fokker	2	-	31-12-2013
M. Haarsma	1	3	31-12-2013
totaal	10		

Beleidsuitgangspunten

Het gebied Rottum is een zeer kwetsbaar natuurgebied en gevoelig voor verstoring van de aanwezige natuurwaarden en is daarom permanent afgesloten voor betreding. Het algemene uitgangspunt is dan ook dat er gestreefd wordt naar stabilisatie van het aantal wadlooptochten en vaarbewegingen naar Rottumeroog. Om beschadiging, verstoring en verontrusting aan de aanwezige flora en fauna tot een minimum te beperken, zijn er in het verleden diverse voorwaarden aan de vergunningen verbonden. De voorwaarden kunnen, indien de omstandigheden in de praktijk daartoe aanleiding geven, aangepast worden. Met name gaat het dan om de te lopen wadlooproute c.q. opstapplaats wadlopers/afzetplek excursiedeelnemers. Nadat het Beheerplan Natura 2000 voor de Waddenzee is vastgesteld zullen de vergunningen worden getoetst aan de uitgangspunten van dit beheerplan en zullen voorwaarden zonodig worden aangepast.

Het totaal aantal jaarlijkse vaarbewegingen naar Rottum is maximaal 68, gebaseerd op 43 wadlooptochten en 25 excursies van Staatsbosbeheer. Voorafgaand aan het wadloopseizoen zijn er drie verkenningen mogelijk die gecombineerd worden met de drie vaarbewegingen van de schepen ms Boschwad en ms Noordster.

- B- en C-vergunninghouders dienen hun wadlooptochten af te stemmen met wadlooptochten van A-organisaties dan wel met de excursies van Staatsbosbeheer zodat het aantal vaarbewegingen stabiel blijft op 68.
- Per laagwatertijd mag er maximaal 1 schip van de vergunninghouder in het gesloten art. 20 gebied Rottum aanwezig zijn voor het ophalen van wadlopers c.q. excursiedeelnemers van Staatsbosbeheer.
- Maximaal 3 maal per wadloopseizoen mogen er twee schepen van de vergunninghouder in het gesloten art. 20 gebied Rottum aanwezig zijn per laagwatertijd. Deze mogelijkheid mag alleen plaatsvinden indien op basis van de getijde tabel er onvoldoende "geschikte"

wadlooptochten voor alle A-wadlooporganisaties te plannen valt. Geplande vaar- en wadlooptochten die geen doorgang kunnen vinden door ongunstige weersomstandigheden kunnen binnen hetzelfde wadloopseizoen (mei tot en met oktober) ingehaald worden. Deze nieuwe ingeplande wadlooptochten dienen wel gemeld te worden aan het bevoegde gezag (provincie Groningen).

- De noodzakelijke verkenningstocht(en) die gehouden worden voorafgaand aan het wadloopseizoen maken geen deel uit van het totaal aantal wadlooptochten dat verleend is. Wel zijn deze tochten meldingsplichtig bij het bevoegde gezag (provincie Groningen)
- Het totaal aantal jaarlijkse wadlooptochten voor A-vergunninghouders is maximaal 43.
- Het totaal aantal jaarlijkse wadlooptochten voor B-vergunninghouders is maximaal 15.
- Het totaal aantal jaarlijkse wadlooptochten voor C-vergunninghouders is maximaal 10.
- Op basis van de gelopen tochten in de afgelopen vergunningperiode (2006-2010) en het aantal gewenste tochten in de komende vergunningperiode (2011-2016) zal tot een herverdeling van de tochten voor vergunninghouders A worden gekomen.
- De looptijd van de Nb-wetvergunningen worden afgestemd op de looptijd van de vergunningen Provinciale Wadloopverordening
- Jaarlijks wordt er, middels een door het Staatsbosbeheer te organiseren werkbezoek, een evaluatie gehouden van de wadlooptochten naar Rottumeroog voorafgaand aan het nieuwe wadloopseizoen. Tevens kan er dan ook een verkenning plaatsvinden.
- Het werkbezoek zal plaatsvinden in de eerste helft van maart zodat de mogelijkheid bestaat dat gidsen individueel Rottumeroog en het Zuiderduin kunnen verkennen. Dit is alleen toegestaan bij afwezigheid van de Lepelaars, die gewoonlijk in de derde week van maart zich hier vestigen.
- Aanvragen van vergunningen van wadlooptochten naar Rottumerplaat worden niet gehonoreerd.
- De wadlooproute door het art. 20 gebied Rottumeroog dient zo kort mogelijk te zijn. De route mag niet lopen via de oostpunt van het eiland (zeehondenligplaats), niet via het Noordzeestrand en niet over het wad tussen Rottumeroog en Zuiderduintjes (foerageergebied vogels). De wadlooproute door het art. 20 gebied Rottumeroog is aangegeven door Staatsbosbeheer met bamboes (permanent) op ca 250 meter westelijk van de Zuiderduintjes en over de westelijke strandvlakte van Rottumeroog door bamboes met een gele vlag (tijdelijk). De tijdelijke bamboes met gele vlag worden geplaatst zodra het duidelijk wordt waar de zeehonden aan het Oostschild gaan liggen. De meest kritische tijd voor verstoring van zeehonden is de periode half mei- half juli. Op 1 augustus worden de tijdelijke bamboes met gele vlag verwijderd. Het lopen naar het noordzeestrand over de westelijke strandvlakte is toegestaan.(geen foerageergebied vogels) De aan te houden afstand van 250 meter van Rottumeroog wordt aangegeven met een bamboe".
- De Beheerregeling Rottum heeft een looptijd tot en met 31 december 2016. Indien er tussentijdse aanpassingen van de Beheerregeling noodzakelijk zijn die invloed hebben op de beleidsuitgangspunten ten aanzien van de wadlooptochten naar Rottumeroog, dan zal het bevoegde gezag contact opnemen met de verschillende vergunninghouders.

Bijlage 6 Gedragscode WHO

Gedragscode

Bij de handhaving van de wet- en regelgeving op de Waddenzee, is het goed dat rekenschap wordt gegeven van de waarde van de Waddenzee als natuurgebied. Dat moet in de inspectie-, beheers- en handhavingpraktijk inhoud worden gegeven. En wel op een zodanige wijze, dat het goede voorbeeld wordt gegeven aan de burger.

Als algemeen uitgangspunt is geformuleerd, dat

- relevante wet- en regelgeving ook op de handhavers van toepassing is;
 - het middel (handhaving) niet erger mag zijn dan de kwaal (de verstoring). Met andere woorden de verstoring als gevolg van handhavingsactiviteiten mag niet groter zijn dan de verstoring als gevolg van overtreding waar de handhaving zich op richt.
- Hierbij moet vooral worden gelet op kwetsbare zaken en moet worden geprobeerd altijd verstoringen en aantastingen van het milieu en de bijbehorende flora en fauna te voorkomen.

Kwetsbaar voor verstoring zijn:

1. De foerageer-, broed- en rustgebieden (met name hoogwatervluchtplaatsen) van vogels.
2. De werp-, rust- en zooggebieden van zeezoogdieren, met name de zeehonden, zowel de gewone zeehond, als ook de grijze zeehond.
3. De wadbodem, zoals slikrijkere delen met natuurlijke mosselbanken, zeegrasvelden en de kwelders.

Dit houdt in dat inspecteurs, beheerders en handhavers:

- niet in de afgesloten gebieden komen (artikel 17 gebieden Nbwet) (werkzaamheden derhalve buiten de geldende gesloten periode plannen);
- zeehonden niet dichterbij benaderen dan tot 1500 meter en vogels tot 500 meter (uitgezonderd de bebakende geulen, die wel dichterbij langs die dieren loopt);
- niet sneller varen dan 20 km. per uur;
- geen afval achter laten;
- geen heli- of andere inspectievluchten houden in de periode rond hoogwater boven de eilanden en kwelders (grote vogelconcentraties aldaar, indicatief tussen 3 uur voor en 2 uur na hoogwater en nooit boven zeehondenligplaatsen);
- niet lager vliegen dan 150 meter en zo mogelijk hoger vliegen dan 450 meter;
- niet droogvallen in de buurt van zeehonden en groepen vogels en altijd binnen de 200 meter zone langs de bebakende geulen.

Ten aanzien van zeehonden geldt het volgende: (zie hierover ook de SIW-brief d.d. 28 november 1995)

Inspecteurs, beheerders en handhavers nemen zelf geen zeehonden mee uit de Waddenzee, ook al zijn ze ziek. De zeehonden die door derden worden aangeboden kunnen wel worden meegenomen voor de zeehondenopvangcentra.

Het uitzetten van zeehonden in de Waddenzee is voorbehouden aan LNV.

Er kunnen zich in het kader van de noodzakelijke taakuitoefening situaties voordoen waarin gehandeld moet worden in afwijking van de geformuleerde gedragscode. Mocht zich een dergelijk geval voordoen dan wordt dit gemeld aan de direct betrokken instantie (meestal LNV-Noord, en de Centrale Meldpost Waddenzee. Voor telefoonnummers e.d. zie SIW-Map.

De gedragscode is als onderdeel van het 'Beeldboek & uitgangspunten voor de handhaving' in de nota Handhavingsbeleid Waddenzee opgenomen. Daarnaast wordt de gedragscode uitgereikt aan alle handhavers en toezichhouders op de Waddenzee. Dit om een zo breed mogelijke bekendheid te geven aan de gedragscode.

Bijlage 7 De Erecode voor Wadliefhebbers

Wat je lief hebt, daar ga je vanzelf voorzichtig mee om. Juist wanneer je je vrij voelt. Wij weten dat u van het Wad geniet als een unieke wildernis. U weet dat het Wad eisen stelt aan uw kennis en kunde en u wilt het Wad graag beschermen. Dat gevoel willen we niet onnodig inperken. Wij vertrouwen op uw eigen inzicht. Vandaar deze Erecode voor Wadliefhebbers.

De Erecode is een onderdeel van de actie "Ik pas op het wad", mede op initiatief van de Vereniging Wadvaarders.

Zie www.ikpasopthewad.nl voor meer informatie.

Deze Erecode voor Wadliefhebbers geldt voor iedereen op het Wad: voor opvarenden van schepen, kanovaarders, Wadlopers, vogelaars, deelnemers aan Waddenzwerftochten enzovoort. Wie zich niet aan deze Erecode houdt, heeft kans op een bekeuring.

Vogels

- Ga pas van boord als foeragerende vogels zijn verdwenen.
- Zorg dat u bij opkomend water weer op tijd terug bent, zonder de vogels te verstoren.
- Blijf als groep(je) dicht bij elkaar en waaier niet uit.
- Als de eerste vogels opvliegen, komt u te dichtbij.
- Houd extra afstand tot grotere vogels, zoals wulp en lepelaar.
- Houd afstand tot broedende vogels en vogels met jongen.
- Vaar niet dicht langs hoogwatervluchtplaatsen.
- Ga er niet ankeren.
- Loop rond hoogwater niet naar groepen vogels toe.

Zeehonden

- Blijf uit de buurt van rustende zeehonden.
- Loop er zeker nooit naar toe.
- Zodra één zeehond zijn kop opsteekt, komt u te dicht bij de groep.
- Vaar niet dicht langs steile oevers waar zeehonden rusten.
- Ga hier niet in de buurt ankeren of droogvallen.

Wat vanzelf spreekt

- Houd uw hond aangeliend.
- Niet aan het schip werken met verf, olie, diesel, oplosmiddelen.
- Geen harde muziek, luide radio of marifoon.
- Niet met onnodig motorgeweld proberen los te komen.
- Vaar zonder hoge hekgolven.
- Gebruik geen onnodige felle verlichting.
- Gooi geen afval overboord.
- Niet vliegeren.

Tot slot

- Goed zeemanschap gaat boven alles.
- Vaar met een actuele hydrografische kaart.
- Mijd de gebieden die gesloten zijn op grond van artikel 17 en andere regelgeving.
- De schipper is en blijft verantwoordelijk voor het gedrag van zijn opvarenden.
- Bij een wandeling op het Wad geldt de Provinciale Wadloopverordening (1996).
Passeer dus geen geulen dieper dan kniehoogte, dat is gevaarlijk.
Groepen groter dan 7 personen mogen niet verder van hun boot gaan dan 500 meter (artikel 5e).
- Val niet te lang achter elkaar op dezelfde plaats droog: maximaal twee tot drie tijen.

Weblinks:

De nieuwe erecode:

<http://www.wadvaarders.nl/site/pages/verantwoord/erecode-voor-wadliefhebbers.php>

Bijlage 8 KNRM

Sinds 2003 bestaat er een samenwerkingsverband tussen Staatsbosbeheer en het KNRM station Eemshaven. Beide partijen waren van mening dat bij noodsituaties onvoorwaardelijke hulp moet kunnen worden geboden aan schepen en personen die zich mogelijk kunnen bevinden in de Natuurbeschermingswet art. 20 gebied Rottum.

Te benoemen zijn :

- werknemers van Staatsbosbeheer;
- personeel en schepen van Rijkswaterstaat en het Ministerie van EL&I;
- deelnemers aan excursies Staatsbosbeheer;
- vrijwilligers;
- wadgidsen en deelnemers aan wadlooptochten;
- personeel ms. Boschwad en Noordster : vervoerders deelnemers excursies en wadlopers;
- anderen.

Op 18 maart 2003 werd een ontheffing van het vaarverbod in het art. 20 gebied Rottum door de directie Regionale zaken vestiging Noord van het ministerie van EL&I met het kenmerk 03/865/SM verleend.

De activiteit werd vrij vertaald als volgt omschreven :

het bevaren en verkennen van geulen en aanlandingsplaatsen in het Natuurbeschermingswet art. 20 gebied (voorheen art. 17) Rottum met als reden dat het van belang is dat de bemanning van de Jan en Titia Visser (KNRM station Eemshaven) in het geval dat hulp wordt ingeroepen men de mogelijkheden en de onmogelijkheden bij reddingsacties rond en op de eilanden kent.

Op 14 december 2004 werd de ontheffing verlengd tot en met 1 januari 2008 (DRZ/04/7186/TB/SM) Argumenten waren dat er zich geen beoogde aantoonbare wijzigingen hadden voortgedaan in de omstandigheden waaronder de activiteiten worden uitgevoerd. Ook was niets gebleken van wijzigingen in de omstandigheden waaronder de ontheffing destijds werd verleend.

Op 14 maart 2008 is de ontheffing door de provincie Fryslân verlengd tot 1 januari 2010-05-10
Op 14 oktober 2009 is de ontheffing verleend door de provincie Groningen tot 31-12-2010

De contacten tussen de KNRM-Eemshaven en Staatsbosbeheer heeft tot het volgende geleid:

- De KNRM kan "meeliften" tijdens Staatsbosbeheer excursies om de situatie op Rottumeroog e.o. te verkennen
- De KNRM kan, op verzoek van Staatsbosbeheer, adviseren over op de eilanden aanwezige reddingsmiddelen.
- Door de KNRM is nauw contact met personeel van de ms Harder van het ministerie van EL&I ten aanzien het bevaren van de wateren in het art. 20 gebied Rottum.
- het jaarlijkse KNRM verslag van de verkenningen wordt o.a. naar Staatsbosbeheer en het bevoegd gezag gestuurd.

Aanwezige reddingsmiddelen op beide eilanden.

Primair:

- uitgebreide verbandkist.
- Brancard
- onderdak/ verwarming / dekens / bedden etc.
- brandblussers en dekens
- instructies
- tractor met voorlader + aanhangwagen
- aggregaat

Communicatie

- mobilfoon voor contact tussen de eilanden
- portofoons voor onderling contact op de eilanden
- GSM telefoons
- Marifoon
- valschermsignalen en handstakellichten

Secundair.

- prikken en boeien : hulpmiddelen voor lokale navigatie op het wad, bijv. de oranje blazen die worden uitgezet door het ms. Harder van het ministerie van EL&I en het plaatsen van prikken i.s.m. Staatsbosbeheer.

Sleutelhouders onderkomens Rottums , in volgorde van beschikbaarheid :

Staatsbosbeheer regio Noord: sleutels zijn aanwezig op het ms. Harder van het ministerie van EL&I, Eemshaven tel. 06-22471734.

Vrijwilliger Staatsbosbeheer: Egbert Bakker, Uithuizen tel. 06-22463934.

Staatsbosbeheer regio Noord: boswachter Bert Corté tel. 06-51417860.

Rijkswaterstaat

Waterdistrict Waddenzee

Buitenpost:

Lammert van Egmond tel 06-53409493

Hessel Jongerius, tel 06-22917200

Bijlage 9 Bestrijdingsplan kustverontreiniging Rottumeroog en Rottumerplaat

1. Inleiding

Dit plan moet worden geplaatst onder het calamiteitenplan Rijkswaterstaat Noord Nederland, module 1 (tactisch strategisch) en module 2 (operationeel) de SBKR (Samenwerkingsregeling Bestrijding Kustverontreiniging RWS-diensten) en het CRW (Coördinatieplan Rampenbestrijding Waddenzee). In deze plannen staat nauwkeurig beschreven wie

waarvoor verantwoordelijk is en wie een rol kan spelen bij een calamiteit. Dit laatste plan wordt in de tweede helft van 2010 vervangen door het IBP-W (Incident Bestrijdingsplan Waddenzee). Het plan dat hieronder beschreven wordt is hier slechts een aanvulling op. Dit plan gaat vooral in op de problematiek die ontstaat bij een kustverontreiniging op de eilanden Rottumeroog en Rottumerplaat.

Een aantal keren per jaar wordt de Nederlandse kust plaatselijk verontreinigd door olie of een andere substantie. De Waddeneilanden zijn daarvan niet gevrijwaard. Een kleine hoeveelheid olie kan al milieuschade toebrengen aan flora en fauna. Ook andere (vaste) stoffen zoals paraffine spoelen soms aan en kunnen gevaarlijk en/of hinderlijk zijn.

Volgens de SBKR regeling dienen verontreinigingen door olie tot 5 m³ opgeruimd te worden door de gemeentelijke overheid; aard en omvang van de verontreiniging kunnen aanleiding zijn om niet op te ruimen. Verontreinigingen door olie > 5 m³ en verontreinigingen door andere, niet verpakte stoffen die de functionele eigenschappen van de bodem aantasten, worden opgeruimd door de lokale kustdistricten van Rijkswaterstaat. De coördinatie hiervan ligt bij Rijkswaterstaat Noordzee.

De eilanden Rottumeroog en Rottumerplaat zijn beide unieke natuurgebieden. Elk jaar broeden hier honderdduizenden vogels. De eilanden vallen onder de Natuurbeschermingswet (Natura 200 en Vogel- en Habitat Richtlijn). Elk jaar zijn er periodes waarin het onzorgvuldig betreden van het eiland grote schade aan de natuur toe kan brengen. Deze periodes zijn o.a. het broedseizoen en de najaarstrek. Tevens zijn de eilanden een kraamkamer voor zeehonden. Deze factoren maken het noodzakelijk om naast de SBKR en andere plannen dit aanvullend plan te schrijven, waarin duidelijk voorgaande problematiek staat vermeld en hoe we hier mee om moeten gaan bij een ruimingsactie. Centraal hierin staat de samenwerking tussen Rijkswaterstaat Noord Nederland, Rijkswaterstaat Noordzee, EL&I Directie Regionale Zaken vestiging Noord en SBB regio Noord. Een en ander conform de CRW regeling.

Van belang is dat bij verontreiniging van het strand in zo kort mogelijke tijd zoveel mogelijk wordt opgeruimd. Deze notitie beschrijft alleen de uitgangspunten die gehanteerd worden bij verontreinigingen waarbij Rijkswaterstaat opdrachtgever is om op te ruimen. Geen enkele verontreiniging is qua aard, omvang en plaats hetzelfde, omschreven zijn dan ook algemene uitgangspunten; indien zich een verontreiniging voordoet zullen deze uitgangspunten slechts een hulpmiddel zijn bij het doen van voorstellen aan Rijkswaterstaat Noordzee voor een definitief plan van aanpak; steeds moet gekeken worden hoe met deze uitgangspunten om te gaan.

In ieder geval moet worden voorkomen dat er ter plaatse en tijdens de werkzaamheden met derden (zoals gemeentes) discussie is over de plaats waar begonnen wordt. Aanbevolen wordt steeds bij de eerste melding reeds contact te leggen met de lokale overheid, zodat men op de hoogte is en de samenwerking vorm gegeven kan worden. Het plan van aanpak met daarin de methode van opruimen en de volgorde, wordt door Rijkswaterstaat bepaald.

2. Uitgangspunten

Bij iedere verontreiniging van de kust dienen voor het opstellen van een plan van aanpak de volgende uitgangspunten:

- na een inspectie moet de SBKR van kracht zijn, indien de SBKR regeling niet van kracht is (bijvoorbeeld bij verontreinigingen van minder dan 5 m³) kan dit plan ook gebruikt worden, Rijkswaterstaat Noordzee wordt dan echter buiten beschouwing gelaten;
- na overleg met Rijkswaterstaat Noordzee, EL&I Directie Regionale Zaken regio Noord en Staatsbosbeheer regio Noord zo snel mogelijk beginnen;
- rekening houden met hoogwater, verplaatsing door stroom en getij, kwetsbaarheid van het gebied;
- beperken milieuschade heeft hoogste prioriteit;
- in zo kort mogelijke tijd zoveel mogelijk verzamelen;
- bij verzamelen zo weinig mogelijk materiaal meenemen wat wel thuishoort in het milieu;
- verzamelen in containers, indien niet mogelijk in een tijdelijk depot;
- een tijdelijk depot aanleggen op (waterdicht) folie;
- tijdelijke depots moeten (zee)watervrij liggen;
- het verzamelde materiaal zo snel mogelijk afvoeren;
- beheersing van de kosten;
- zo spoedig mogelijk analyse van het materiaal;

3. Aanpak

Bij de aanpak moet goed rekening gehouden worden met de factoren die een bestrijdingsactie op deze eilanden problematisch maakt. In overleg met EL&I Directie Regionale Zaken vestiging Noord en Staatsbosbeheer regio Noord moet goed afgekaderd worden waar het eiland betreden kan worden hoe flora en fauna op het eiland het minst leidt onder de actie. Na ontvangst van een melding wordt deze zo spoedig mogelijk gecontroleerd, en vervolgens na inlichten van de dienst Noordzee door de dienstdoende Ovd van RWS

1. Wordt er een afspraak gemaakt door Rijkswaterstaat met EL&I Directie Regionale Zaken vestiging Noord en Staatsbosbeheer regio Noord om voor inspectie naar de plaats te gaan waar de verontreiniging is waargenomen; tevens Staatsbosbeheer regio Noord uitnodigen om mee te gaan. Het benaderen van de eilanden vanuit het zuiden is gecompliceerd i.v.m. verstoring van o.a. het broedseizoen (van 1 april tot 1 augustus); De landingsplaats zodanig kiezen dat zo min mogelijk verstoring van avifauna en zeehonden optreedt;

2. Bij de inspectie de volgende zaken uitvoeren:

Een monster nemen van de vervuiling; dit monster moet worden onderzocht om de aard van de vervuiling vast te stellen en de dader te kunnen achterhalen. (De monsternemer moet een bevoegde en getrainde medewerker van Rijkswaterstaat zijn. Van de bemonstering moet namelijk een proces-verbaal van monsternamen worden opgesteld en dat mag alleen door iemand die daarvoor bevoegd is;

De hoeveelheid, oppervlakte en ruimbaarheid van de verontreiniging bepalen, kortom een inventarisatie uitvoeren.

3. Samen met de uitgangspunten (zie hfdst. 2) is de inventarisatie bepalend voor het voorlopig plan van aanpak; het plan van aanpak moet geschreven worden in samenspraak met EL&I Directie regionale zaken vestiging Noord; voordat er geruimd wordt moet het plan van aanpak de instemming hebben van Rijkswaterstaat Noordzee; het (voorlopige) plan van aanpak opstellen, dit plan moet de volgende punten bevatten:

- De samenwerking tussen Rijkswaterstaat, EL&I Directie Regionale Zaken, vestiging Noord en Staatsbosbeheer regio Noord.
- Voorgestelde wijze van opruiming;
- Benodigde materiaal en aantallen mensen;
- Verwachte tijdsduur van opruiming;
- Tarievenlijst van in te zetten middelen en een raming van de totale kosten;
- Hoe het vervoer is geregeld van: personen, bestrijdingsmateriaal en verontreinigd materiaal;
- Telefoonnummers van alle partijen die betrokken zijn bij de actie;

Na overleg tussen de dienst Noord Nederland en de dienst Noordzee van Rijkswaterstaat zal per fax bevestigd worden door DNZ dat de SBKR regeling van toepassing is.

4. Uitvoeren van de bestrijding

- De uitvoering van de actie wordt geleid door een medewerker van Rijkswaterstaat dienst Noord Nederland;
- Bij het uitvoeren van de actie zal zonodig 1 persoon van Rijkswaterstaat Noordzee meegaan;
- Tijdens het broedseizoen zijn er vogelwachters van Staatsbosbeheer aanwezig, deze hebben lokale up to date kennis van het gebied;
- Bij uitvoering wordt in principe gebruik gemaakt van personeel van een aannemer;
- Als door invloeden van buitenaf het plan moet worden veranderd, dan moet dit besproken worden binnen het operationeel team;
- Als er veel materiaal/personen vervoerd moeten worden binnen een kort tijdsbestek, dan moet gedacht worden aan de inzet van een landingsvaartuig, rekening houden met de op dat moment aanwezige kwetsbaarheid van de natuur.

5. Verdere aandachtspunten bij het uitvoeren van de bestrijdingsactie:

- In eerste instantie mensen en materieel inschakelen via onderhoudsaannemer/loonbedrijven en in de Eemshaven aanwezig hulpmateriaal (strandcontainer voorzien van scheppen, harken, laarzen, handschoenen etc.) gebruiken;
- Vergunningen/ontheffingen van het Ministerie van EL&I i.h.k.v. de Natuurbeschermingswet zullen gezien de beperkte beschikbare tijd, achteraf worden afgehandeld; als het een grote actie is, dan eventueel vrijwilligers inzetten. Bij het inzetten van vrijwilligers deze een contract laten tekenen, dat meehelpen op eigen verantwoording is;
- Depot(s) inrichten nabij concentraties van de aangespoelde verontreiniging; bij gelijkmatige verspreide verontreiniging depots op regelmatige afstanden (zo weinig mogelijk depots, maar ook korte rij afstanden);
- De plaatsen waar grotere concentraties liggen, eerst opruimen;
- Bij verontreiniging van de "koppen" van de eilanden zoveel als mogelijk voorkomen dat de verontreiniging verder de Waddenzee op kan drijven;
- Bij een niet gesloten zeereep verdere milieuschade beperken door voor het volgende hoogwater zo nodig en zo mogelijk preventief zanddijkjes te maken;
- Als er meer verontreiniging dreigt aan te spoelen aanwezig, nog niet verontreinigd zwerfvuil, opruimen;
- Zo spoedig mogelijk de gestarte actie evalueren en ingezette (in te zetten) aantallen mensen en materieel op elkaar afstemmen;
- De aanpak en/of werkvolgorde zo nodig per dag aanpassen;
- Bij ruiming gedurende het broedseizoen zo min mogelijk gemotoriseerd materieel inzetten;
- In sommige gevallen kan worden overwogen om het materiaal uit de tijdelijke opslagdepots pas na het broedseizoen op te ruimen.

4. Vogel- en zeehondenopvang

Vogel slachtoffers worden opgevangen in de daarvoor bestemde opvangcentra. Rijkswaterstaat heeft hiervoor de Samenwerkingsregeling Afhandeling Besmeurde Vogels (SBV-regeling) met de gemeenten en vogelkustasielen getroffen. Deze regeling is een uitwerking van de in de SBKR genoemde aanpak van van olieslachtoffers voor zover dit vogels betreft. Rijkswaterstaat beschikt over middelen zoals speciale dozen om de vogels in te vervoeren.

Zeehonden worden opgevangen door Zeehondencreche Lenie 't Harte Pieterburen. Opvang en vervoer van slachtoffers kan onder de SBV regeling (Samenwerkingsregeling Besmeurde Vogels) worden gebracht zodra bij een calamiteit de regeling van kracht wordt verklaart. De opvang en behandeling voor slachtoffers is in eerste instantie een aangelegenheid voor het asiel. Als de dader gevonden wordt, zal Rijkswaterstaat, dienst Noordzee trachten om deze kosten te verhalen. Lastig punt hierbij is dat op elk slachtoffer een monster genomen moet worden om aan te tonen dat de olie inderdaad afkomstig is van de dader.

5. Materiaal

Voor het ruimen van de meeste strandverontreinigingen zijn we afhankelijk van harken, scheppen en plastic zakken, etc. Langs de kust staan een aantal containers van Rijkswaterstaat Noordzee met dit soort materiaal. De dichtstbijzijnde container in het noorden staat in nabij de Eemshaven. Het betreft een kleinere uitvoering van de standaard strandcontainers. Daarnaast staan op de eilanden Rottumeroog en Rottumerplaat kisten met zgn. "eerste hulp" middelen.

6. Persvoorlichting

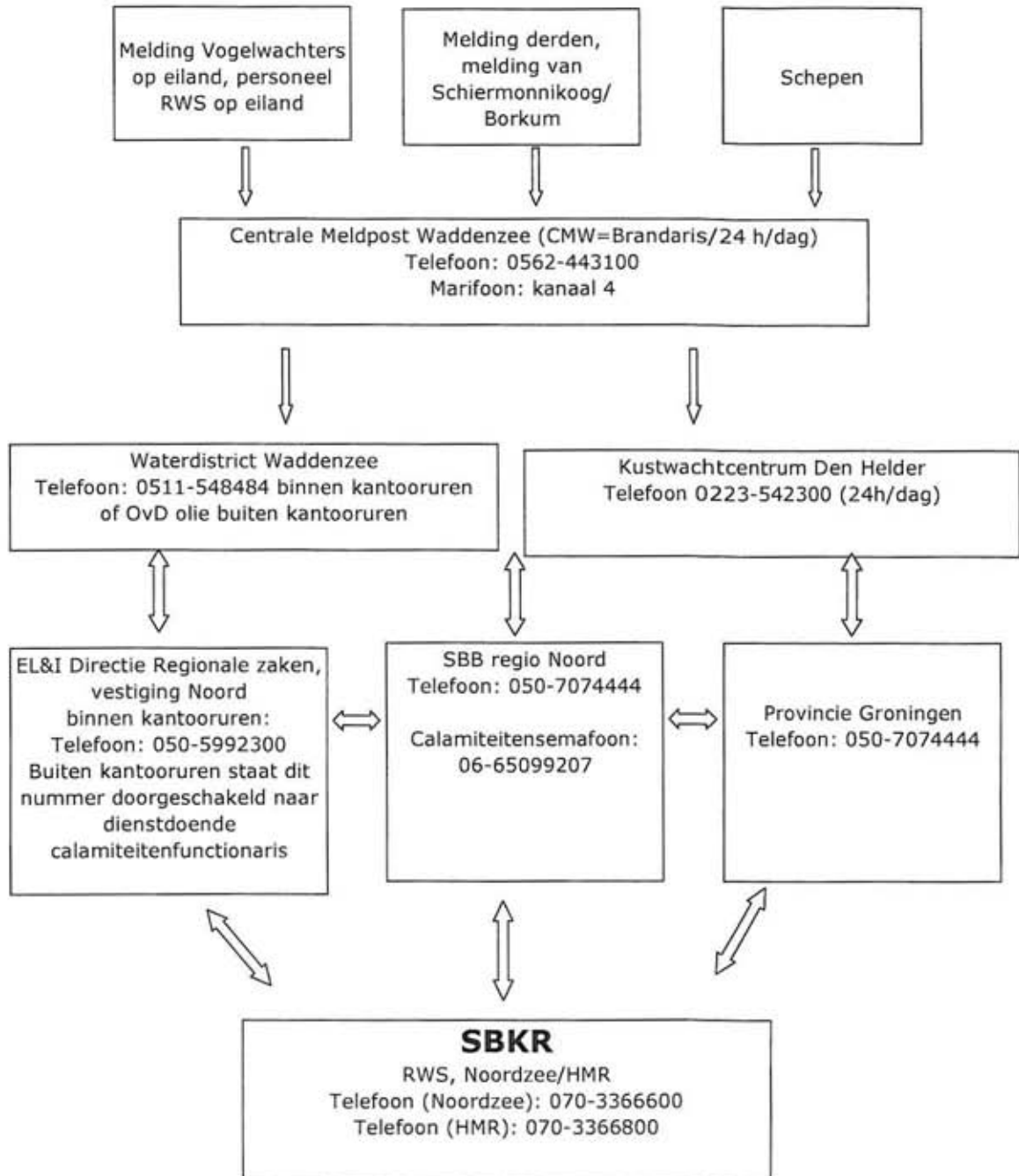
De persvoorlichting zal geregeld worden door Rijkswaterstaat, dienst Noordzee. Het is belangrijk om de volgende punten te vermelden:

- Rijkswaterstaat Noordzee coördineert intern de opruiming en de persvoorlichting;

- Het gaat om een kwetsbaar gebied;
- Belanghebbenden en samenwerking noemen tussen Rijkswaterstaat, EL&I directie regionale zaken, vestiging Noord en Staatsbosbeheer regio Noord.

Het is belangrijk om de pers behulpzaam te zijn, om te voorkomen dat ze op eigen houtje dingen gaan ondernemen. Van geval tot geval zal bekeken worden hoe de pers benaderd wordt.

Bijlage 10 Flowschema Melding

Bijlage 11 Telefoonnummers

Instantie	Telefoon	Mobiel	Fax	E-mail
RWS DNN Centrale Meldpost Waddenzee	0562-443100		0562-442355	brandariscmw@rws.nl
RWS Waterdistrict Waddenzee.	0511-548484		0511-548400	
W.D.M.Bogaert (Districtshoofd waterdistrict)	0511-548466	06-52354001	0511-548400	wim.bogaert@rws.nl
M.J. Tjoelker (Assistent districtshoofd)	0511-548423	06-51715703	0511-548400	marieke.tjoelker@rws.nl
J.A.van Beem (Operationeel Beheer & Onderhoud)	0511-548423	06-52077057	0511-548400	alwin.van.beem@rws.nl
Mw.S.Dingenouts-Koops (Scheepvaartbegeleiding en bediening)	0596-548461	06-51715703	0596-548400	sophia.dingenouts@rws.nl
RWS Noordzee	070-3366600			
HMR (Hydro-meteo)	070-3366800		070-3951724	
Kustwachtcentrum	0223-542300		0223-658303	
Persvoorlichter	0223-542400		0223-658358	
EL&I Noord / AID	045-5354232			
G. van Brakel	050-5992316	06-48136183	050-5992399	g.g.van.brakel@minEL&I.nl
Ms. Harder		06-22471734		
SBB regio Noord	050-7074444			
R. van der Wal (Distr. Hfd. Groningen)	050-7074462	06-51423715		r.wal@staatsbosbeheer.nl
A.G. Corté (Boswachter Kantoor Groningen)	050-7074439	06-51417860		b.corte@staatsbosbeheer.nl
Calamiteitensemafoon		06-65099207		
Provincie Groningen				
J. Vos	050-3164336		050-3164439	j.vos@provinciegroningen.nl
KLDP Driebergen (meldkamer)	0343-535353			
KLDP Delfzijl	0596-635275			
P-44		06-21518472		
Staatsbosbeheer Rottumeroog (vogelwacht)		06-51578174		
Staatsbosbeheer Rottumerplaat (vogelwacht)		06-51578165		
Vogelbescherming Nederland	030-6937777			
Vogelopvangcentrum de Fûgelpits	0519-321591			
Zeehondenrèche Lenie 't Hart	0595-526526			

Bijlage 12 LIJST VAN GEBRUIKTE AFKORTINGEN

AID	Algemene Inspectie Dienst
AMvB	Algemene Maatregel van Bestuur
BOA	Bijzonder Opsporingsambtenaar
CBK	Coördinatie-regeling Bestrijding Kustverontreiniging
CRM	Ministerie van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk werk (het huidige Ministerie van VROM)
DID	Data Informatie Dienst
EL&I	Economische Zaken, Landbouw en Innovatie
Ff-wet	Flora- en faunawet
HVP	Hoogwatervluchtplaats
IMO	International Maritime Organisation
IMO	International Maritime Organisation
KLPD	Korps Landelijke Politie Diensten
LNv	Landbouw Natuur en Voedselkwaliteit
M&I	Milieu & Infrastructuur
MWTL	Monitoring Waterstaatkundige Toestand des Lands
Nb-wet	Natuurbeschermingswet 1998
PKB	Planologische Kernbeslissing Waddenzee
PSSA	Particular Sensitive Sea Area
RCW	Regionale College Waddengebied
RWS	Rijkswaterstaat
SBB	Staatsbosbeheer
SoW	Samenwerking ongevallenbestrijding Waddenzee
SVRR	Stichting Vrienden van Rottumeroog en Rottumerplaat
VHR	Vogel- en Habitatrichtlijn
VOG	Vereniging van Oevereigenaren en Gebruikers
WD	Waterdienst (voorheen RIZA/RIKZ)
Ww	Waterwet